

Zwalczanie dezinformacji i promowanie umiejętności cyfrowych poprzez edukację i szkolenia w klasach europejskich

PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELI

www.teachers4digitalage.eu

   @teachers4digitalage

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

D2.2. TEACHERS 4.0 DIGITAL AGE PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELI

Termin opracowania	31/10/2024
Data złożenia	31/10/2024
Nazwa pliku	Przewodnik dla nauczycieli Teachers 4.0 Digital Age
Pakiet roboczy	WP2
Lider pakietu roboczego	UNIPA
Odpowiedzialny za realizację	EUC i ALLI
Autor(zy)	Prof. Marios Vryonides, Assoc.Prof. Charis Xinari i Dr. Georgia Solomonidou (EUC), Ourania Xyloyri i Stella Panayiotoy (ALLI)
Recenzent(-ci)	Nazwisko(a) recenzenta(ów) i organizacja(e)
Numer wersji	03
Poziom rozpowszechniania	PUBLICZNY

HISTORIA ZMIAN

Wersja	Data	Recenzent(-rzy)	Komentarze
1.0	27/06/2024	ALLI	Przegląd podstawowego szablonu i treści
1.1	20/09/2024	Wszyscy partnerzy	Przegląd treści
1.2	24/09/2024	Wszyscy partnerzy	Wkład w ostatniej sekcji
1.3	01/10/2024	EUC	Scalenie wszystkich treści i ostateczna weryfikacja. Przekazywanie partnerom tłumaczeń.

PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELI

Niniejszy przewodnik jest udostępniany na licencji Creative Commons

Użytkownik może:

- Udostępniać: kopiowanie i redystrybucja materiałów na dowolnym nośniku lub w dowolnym formacie.
- Adaptować: remiksować, przekształcać i wykorzystywać materiał w dowolnym celu, nawet komercyjnym. Licencjodawca nie może cofnąć tych praw, o ile użytkownik przestrzega warunków licencji.

Na następujących warunkach:

- Uznanie autorstwa - należy podać odpowiednie uznanie autorstwa, podać link do licencji i wskazać, czy dokonano zmian. Można to zrobić w dowolny rozsądny sposób, ale nie w sposób sugerujący, że licencjodawca popiera autora zmian lub sposób wykorzystania.
- Udostępnianie na tych samych zasadach - w przypadku remiksowania, przekształcania lub rozbudowywania materiału, należy rozpowszechnić swój wkład na tej samej licencji, co oryginał.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

WWW.TEACHERS4DIGITALAGE.EU/PL/

PARTNERZY PROJEKTU

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

 Dofinansowane przez
Unię Europejską

STRESZCZENIE

Przewodnik dla nauczycieli ma na celu wyposażenie trenerów, którzy będą prowadzili kurs *Teachers 4.0 Digital Age* stacjonarnie w klasach oraz kurs online, w narzędzia, program nauczania i wiedzę wymaganą do doskonalenia kompetencji współczesnego nauczyciela, tak pozwolił im wskazać uczniom konieczność krytycznego myślenia, dokonywania świadomych wyborów i zachowania bezpieczeństwa przy jednoczesnym ciągłym budowaniu ich odporności w cyfrowym świecie.

Trenerzy będą zaangażowani w zakrojone na szeroką skalę działania mające na celu budowanie potencjału w zakresie wstępnego szkolenia i ciągłego rozwoju zawodowego nauczycieli w całej Europie. Oferując różnorodność i dostępność zasobów, niniejszy przewodnik ma na celu zapewnienie wsparcia, które umożliwi sprawne i skuteczne przeprowadzenie kursu *Teachers 4.0 Digital Age* we wszystkich zaangażowanych krajach.

Rozdział 1 Przewodnik dla nauczycieli zawiera krótkie wprowadzenie do kursu. Rozdział 2 przedstawia bogactwo zasobów dydaktycznych, dostępnych dla organizacji lub osób chętnych do przeprowadzenia kursu *Teachers 4.0 Digital Age*. Rozdział 3 zawiera przegląd materiałów przydatnych w procesie oceny, towarzyszących kursowi. Rozdział 4 zawiera praktyczne porady dotyczące realizacji każdego modułu programu nauczania *Teachers 4.0 Digital Age*.

Przewodnik dla nauczycieli to elektroniczne wydanie opracowane w języku angielskim, greckim, bułgarskim, rumuńskim, włoskim i polskim, dostępne również w wersji do pobrania i wydrukowania.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	6
2. ZASOBY PODSTAWOWE	10
3. PRZEGLĄD MATERIAŁU PRZYDATNEGO W PROCESIE OCENY	18
4. PRAKTYCZNE PORADY DOTYCZĄCE REALIZACJI TREŚCI MODUŁÓW	24
MODUŁ 1 - Wstęp do kursu	26
MODUŁ 2 - Celowa dezinformacja: o czym mówimy?	28
MODUŁ 3 - Więcej kluczowych terminów i definicji	31
MODUŁ 4 - Wprowadzenie do nauczania i uczenia się w cyfrowym środowisku szkolnym	34
MODUŁ 5 - Ocena i ewaluacja kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w szkołach	47
MODUŁ 6 - Praktyki medialne dzieci i uczniów	40
MODUŁ 7 - Kształtowanie kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych i radzenia sobie z dezinformacją	43
MODUŁ 8 - Budowanie kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w klasie: stawanie się obywatelami ery cyfrowej	45
MODUŁ 9 - Różnorodność wśród uczniów	48
MODUŁ 10 - Praktyczne przykłady scenariuszy lekcji	50
ZAŁĄCZNIKI	53

1. WPROWADZENIE

o 1.1. Projekt "Teachers 4.0 Digital Age" (*Nauczyciele 4.0 Era cyfrowa*)

Teachers 4.0 Digital Age to projekt finansowany w ramach programu Erasmus+, trwający trzy (3) lata, od 2023 do 2026 r., którego celem jest wyposażenie nauczycieli w wiedzę, umiejętności i narzędzia do zwalczania dezinformacji i rozwijania umiejętności korzystania z mediów cyfrowych oraz krytycznego myślenia i odporności wśród uczniów. Ten zakrojony na szeroką skalę projekt budowania potencjału ma na celu poprawę kompetencji cyfrowych minimum dwóch tysięcy stu (2 100) nauczycieli (aktualnych i przyszłych) na terytorium Europy, a w szczególności w Bułgarii, na Cyprze, w Grecji, we Włoszech, w Polsce i Rumunii.

Partnerzy projektu Teachers 4.0 Digital Age opracowali kompleksowy program nauczania składający się z dziesięciu (10) modułów, które odpowiadają sześćdziesięciu (60) godzinom szkoleniowym. Kurs *Teachers 4.0 Digital Age* jest zorganizowany zgodnie z odpowiednim programem nauczania i będzie prowadzony zarówno jako kurs uniwersytecki na sześciu (6) europejskich uniwersytetach, jak i jako kurs online, dostępny za pośrednictwem *platformy e-learningowej Teachers 4.0 Digital Age*. Platforma ta aspirująca do centrum nauki zwalczania dezinformacji i szerzenia umiejętności korzystania z mediów cyfrowych w całej Europie oferuje tysiącom nauczycieli szkół podstawowych i średnich możliwość kształcenia mieszanego, zapewniając im praktyczne narzędzia, plany lekcji i zasoby do ich realizacji.

Inwestując w potencjał nauczycieli, projekt ma na celu stworzenie bardziej odpornego i świadomego środowiska szkolnego, co odpowiednio przekłada się na wykształcenie u uczniów zdolności do krytycznego myślenia i podejmowania bezpiecznych, odpowiedzialnych zachowań podczas interakcji ze współczesnymi mediami. Działania w ramach projektu są skierowane głównie do kadry nauczycielskiej, jednak jego grupą docelową są przede wszystkim europejskie dzieci i młodzież – przyszłość Europy.

Konsorcjum projektu składa się z szesnastu (16) organizacji pochodzących z siedmiu (7) krajów członkowskich UE. Kluczem doboru geograficznego partnerów był stosunkowo niski poziom umiejętności cyfrowych i medialnych społeczeństw poszczególnych krajów, a tym samym szczególna istotność stosowania inicjatyw takich, jak projekt Teachers 4.0 Digital Age. Kraje partnerskie projektu to:

- Bułgaria,
- Rumunia,
- Polska
- Bruksela
- Cypr,
- Grecja,
- Włochy.

Partnerstwo w projekcie zachowuje potrójną strukturę, z partnerami pochodzącymi z różnych środowisk i wykazującymi się doświadczeniem w różnych dziedzinach:

- 1. Władze publiczne:** trzech (3) członków konsorcjum działających w sektorze edukacji publicznej, o znaczącym potencjale w kontekście krajowym.
  - Cyprus Pedagogical Institute z Cypru,
  - Institute of Educational Policy (IEP) z Grecji,
  - Ministry of Education and Research z Rumunii.

- 2. Europejskie uniwersytety z krajów partnerskich:** sześciu (6) członków konsorcjum zaangażowanych w podnoszenie kwalifikacji przyszłej kadry nauczycielskiej i edukatorów w Europie:
  - European University Cyprus z Cypru,
  - National and Kapodistrian University of Athens z Grecji,
  - Sofia University St. Kliment Ohridski z Bułgarii,
  - West University Timisoara z Rumunii,
  - Uniwersytet Łódzki z Polski,
  - University of Palermo z Włoch.

- 3. Dostawcy edukacji dorosłych:** czterech (4) członków konsorcjum, którzy posiadają doświadczenie i są aktywni w dziedzinie szkolenia nauczycieli:
  - The Athens Lifelong Learning Institute z Grecji,
  - MediaWise z Rumunii,
  - Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego z Polski,
  - CESIE z Włoch.

Oprócz wcześniej wymienionych partnerów, konsorcjum projektu obejmuje dwie (2) instytucje przodujące w zwalczaniu dezinformacji i rozwijaniu umiejętności korzystania z mediów, zarówno w kontekście europejskim, jak i międzynarodowym. EAVI (European Association for Viewers Interests) i All Digital. Obie instytucje to wiodące europejskie stowarzyszenia, o znaczącym potencjale wpływania na poziom umiejętności cyfrowych i medialnych w Europie i możliwości kształtowania krajobrazu politycznego w tym zakresie.

Ponadto w skład partnerstwa projektu Teachers 4.0 Digital Age wchodzi również organizacja ReadLab, specjalizująca się w dostarczaniu innowacyjnych narzędzi cyfrowych, takich jak rozwiązania e-learningowe.

Ta różnorodność wiedzy specjalistycznej, wraz z geograficznym rozproszeniem partnerów projektu, pozwala na ukierunkowane podejście do podnoszenia kompetencji cyfrowych, przy jednoczesnym zapewnieniu skuteczności i trwałości wyników projektu.

- o **1.2. Wytyczne dla nauczycieli i edukatorów dotyczące zwalczania dezinformacji i promowania umiejętności cyfrowych**

["Wytyczne dla nauczycieli i pedagogów dotyczące przeciwdziałania dezinformacji i upowszechniania umiejętności cyfrowych za pośrednictwem kształcenia i szkolenia \(wersja polska\)](#), wprowadzone w 2022 r. przez Komisję Europejską, stanowią podstawę projektu Nauczyciele 4.0 w erze cyfrowej. Celem niniejszego przewodnika jest pomoc w podnoszeniu kompetencji nauczycieli oraz zapewnienie im narzędzi i technik, niezbędnych dla u doskonalenia kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w europejskim środowisku szkolnym oraz zwalczania dezinformacji poprzez stosowanie dobrych praktyk edukacyjnych. Pośrednim rezultatem tego przełomowego projektu będzie wzmocnienie pozycji uczniów w odkrywaniu cyfrowego świata i promowanie demokratycznego zaangażowania w życie społeczne.

Docelowymi odbiorcami tego przewodnika są nauczyciele szkół podstawowych, i średnich, niezależnie od ich dotychczasowego doświadczenia w edukacji dotyczącej mediów cyfrowych. Niniejsze wytyczne proponują nauczycielom ustrukturyzowane podejście do nauki krytycznego myślenia i odpowiedzialnego zachowania w Internecie. Praktyczny i przystępny format zawiera różne zasoby, które można zintegrować z materiałami dydaktycznymi. Wytyczne zawierają wyjaśnienia pojęć, ćwiczenia oceniające koncentrujące się na sprawdzaniu faktów, które można wdrożyć w klasie, oraz porady dotyczące budowania pozytywnych nawyków w pracy online.

Oprócz wyżej wymienionych, przewodnik ten zapewnia nauczycielom szereg szczegółowych planów działań, które mogą mieć inspirujący i wspierający wpływ na proces opracowywania angażujących lekcji. Działania te są uzupełnione serią praktycznych wskazówek i zestawem uwag koncentrujących się na trudniejszych tematach wraz ze wskazówkami jak skutecznie podejmować proces kształcenia. To kompleksowe podejście sprawia, że nauczyciele będą dobrze przygotowani do zmierzenia się ze złożonością problemu nauczania umiejętności korzystania z mediów cyfrowych i zwalczania dezinformacji w sposób, który jest zarówno angażujący, jak i edukacyjny.

Zadaniem tego przewodnika jest wsparcie nauczycieli w tworzeniu przyjaznego środowiska klasowego, w którym uczniowie będą informowani o wyzwaniach cyfrowych, a jednocześnie stymulowani do krytycznego myślenia i podejmowania odpowiedzialnego działania w swoich interakcjach online. Oferując praktyczne narzędzia i bazując na realnych przykładach w oparciu o strategie pedagogiczne, przewodnik ten ma na celu poprawę jakości edukacji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w Europie. Jednocześnie może pomóc uczniom stać się świadomymi i aktywnymi obywatelami cyfrowymi.

- o **1.3. Cele projektu**

Celem tego projektu jest zapewnienie możliwości podniesienia kompetencji łącznie dwóm tysiącom stu (2.100) nauczycieli i wychowawców w całej Europie w celu poprawy ich

zdolności radzenia sobie z kwestiami dezinformacji w europejskich klasach. Te działania mają przyczynić się do pomocy młodym ludziom w nauce krytycznego myślenia, dokonywaniu świadomych wyborów w Internecie i zachowaniu bezpieczeństwa przy jednoczesnym ciągłym budowaniu ich odporności.

Dwa (2) główne, uzupełniające się elementy składowe, które stanowią podstawę do realizacji tej zakrojonej na szeroką skalę interwencji w zakresie budowania potencjału, to:

1. [Program nauczania *Teachers 4.0 Digital Age*].

Program nauczania Teachers 4.0 Digital Age, który jest zgodny z unijnymi ["Wytuczne dla nauczycieli i pedagogów dotyczące przeciwdziałania dezinformacji i upowszechniania umiejętności cyfrowych za pośrednictwem kształcenia i szkolenia \(wersja polska\)](#) pomaga nauczycielom w zrozumieniu, w jaki sposób można udoskonalić umiejętność korzystania z mediów cyfrowych i pomaga im zaangażować młodych ludzi w skuteczne sposoby oceny informacji i identyfikowania dezinformacji.

2. [Platforma e-learningowa i kurs *Teachers 4.0 Digital Age*]

Platforma i kurs e-learningowy Teachers 4.0 Digital Age – wysokiej jakości zasób edukacyjny online, dostępny w sześciu (6) językach europejskich – który oferuje nauczycielom w krajach wdrażających, możliwość zapoznania się ze sposobami integracji umiejętności korzystania z mediów cyfrowych w ramach różnych przedmiotów lub z perspektywy interdyscyplinarnej.

2. ZASOBY PODSTAWOWE

o 2.1. Kurs uniwersytecki

▪ 2.1.1 Podstawowe informacje na temat kursu w ramach wstępnego szkolenia nauczycieli

Program nauczania *Teachers 4.0 Digital Age Curriculum* został zrealizowany przez konsorcjum realizowanego na dużą skalę europejskiego projektu. Ma on na celu pomóc przyszłym nauczycielom zrozumieć, w jaki sposób można doskonalić kompetencje w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w szkołach i pomóc im zaangażować młodych uczniów w skuteczne sposoby oceny informacji i identyfikowania mylnej informacji czy też celowej i/lub złośliwej dezinformacji.

W opracowanie kursu, w tym niniejszego przewodnika zaangażowano sześć (6) uniwersytetów europejskich oraz trzy (3) organizacje eksperckie. Kraje uczestniczące w projekcie zostały dobrane tak, by, skoncentrować wysiłki na krajach o niższym poziomie umiejętności korzystania z mediów (kryterium wyboru stanowił indeks umiejętności korzystania z mediów¹) gdzie występują największe potrzeby wsparcia w dziedzinie umiejętności korzystania z technologii cyfrowych i medialnych. Uniwersytety i organizacje eksperckie z tych krajów zostały wybrane ze względu na ich duże doświadczenie w tej dziedzinie. Członkowie konsorcjum, którzy opracowali moduły programu nauczania, wraz z odpowiednimi działaniami oceniającymi i materiałami uzupełniającymi to:

- University of Palermo z Włoch,
- Kapodistrian University of Athens z Grecji,
- European University Cyprus z Cypru,
- Athens Lifelong Learning Institute z Grecji,
- Mediawise z Rumunii,
- University of Sofia z Bułgarii,
- European Association for Viewers Interests AISBL (EAVI) z Belgii,
- Uniwersytet Łódzki z Polski,
- West University of Timisoara z Rumunii.

▪ 2.1.2. Analiza potrzeb w zakresie wstępnego szkolenia nauczycieli

Badania dotyczące umiejętności korzystania z mediów i informacji prowadzone w Europie wykazały, że w większości państw członkowskich UE formalne szkolenia nauczycieli w zakresie umiejętności korzystania z mediów lub edukacji medialnej² są prowadzone w niewielkim stopniu. Nauczycielom może czasem brakować niezbędnego doświadczenia lub

¹ Lessenski, M. (2018). Common Sense Wanted: Resilience to "Post-Truth" and its Predictors in the New Media Literacy Index 2018. Sofia: Open Society Institute..

² Frau-Meigs, D., Velez, I. & Flores, J. (2017). Public Policies in Media and Information Literacy in Europe Cross-Country Comparisons.

wiedzy, aby krytycznie ocenić pedagogiczne implikacje danego narzędzia, znajomości kwestii etycznych, szczególnie w odniesieniu do prywatności danych uczniów podczas korzystania z platform cyfrowych, lub po prostu może im brakować czasu i zasobów na budowanie partycypacyjnych umiejętności cyfrowych³. Instytucje kształcenia nauczycieli mogą dać solidne fundamenty dla rozwoju kompetencji nauczycieli w zakresie korzystania z mediów cyfrowych, nawet jeśli proces doskonalenia nauczycieli jest zadaniem na całe życie w stale zmieniającym się środowisku⁴. Oczekuje się, że rozwój kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w szkołach będzie najskuteczniejszy, jeśli wszyscy nauczyciele, a nie tylko o określonych specjalizacjach, otrzymają szkolenie, a proces ten powinien rozpocząć się na poziomie przygotowania zawodowego. Umiejętność wyszukiwania odpowiednich i wiarygodnych informacji, oceniania ich ważności i wykrywania stronicznych informacji ma kluczowe znaczenie w przypadku wszystkich przedmiotów⁵.

Nie ulega wątpliwości, że nauczyciele odgrywają kluczową rolę w wyposażaniu uczniów w wiedzę oraz kształtowaniu ich umiejętności i postaw, niezbędnych do zwalczania dezinformacji i promowania kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w szkołach. Każda próba umożliwienia zdobycia niezbędnych kompetencji wymaga głębszego spojrzenia na rzeczywistość środowisk szkolnych.

Szereg czynników takich, jak: brak czasu, brak pewności siebie i doświadczenia, poczucie przeciążona podstawą programową, standardowe wymagania programowe i zwiększona polaryzacja w społeczeństwach stanowią wyzwanie dla nauczycieli planujących czas lekcji poświęcony tematowi dezinformacji i umiejętności korzystania z mediów cyfrowych.

Rozpatrując te i inne przyczyny można zatem stwierdzić iż:

- *Nauczyciele są już przeciążeni swoją rolą*: nauczyciele są znacznie przeciążeni i dlatego wszelkie dalsze wymagania dotyczące ich czasu i energii muszą uwzględniać kontekst, w którym pracują, ich wykształcenie i kompetencje, które już posiadają, oczekiwania kierownictwa szkoły, dostępne zasoby oraz ograniczenia i możliwości oferowane na przykład przez krajowe programy nauczania.⁶
- *Z natury dezinformacja może dzielić społeczeństwo*: takie tematy mogą wywoływać silne reakcje emocjonalne w kontekście klasy⁷. Nauczycielom często brakuje umiejętności skutecznego radzenia sobie z takimi emocjami i zarządzania nimi wśród uczniów. Może to łatwo prowadzić do niezadowolonia, stresu i wypalenia uczniów. W cyfrowym świecie od nauczycieli coraz częściej wymaga się wyjścia z bardziej tradycyjnej roli przekazywania uczniom wiedzy na dany temat. Podejścia

³ Foulger, T. S., Wetzel, K., & Buss, R. R. (2019). Moving toward a Technology Infusion Approach: Considerations for Teacher Preparation Programs. *Journal of Digital Learning in Teacher Education*, 35(2), 79-91. <https://doi.org/10.1080/21532974.2019.1568325>

⁴ Wilson, C. Alton, G. Ramon, T., Kwame A. i Chi K. C. 2013. Media and Information Literacy Curriculum for Teachers. UNESCO.

⁵ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury, Sprawozdanie końcowe grupy ekspertów Komisji Europejskiej ds. Dezinformacja i promowanie umiejętności cyfrowych poprzez edukację i szkolenia: sprawozdanie końcowe, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2022 r, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/283100>.

⁶ Borko, H., Jacobs, J., & Koellner, K. (2010). Współczesne podejścia do rozwoju zawodowego nauczycieli. In: P. L. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds). *International Encyclopedia of Education* (s. 548-556). Elsevier.

Caena, F. (2011). Przegląd literatury Jakość w doskonaleniu zawodowym nauczycieli. Komisja Europejska, Edukacja i Szkolenia 2020 Tematyczna Grupa Robocza "Rozwój zawodowy nauczycieli".

⁷ Keegan, P. (2021). Critical Affective Civic Literacy: A Framework for Attending to Political Emotion in the Social Studies Classroom. *The Journal of Social Studies Research*, 45(1), 15-24. <https://doi.org/10.1016/j.jssr.2020.06.003>

pedagogiczne polegające głównie na jednokierunkowym przekazywaniu wiedzy okazały się niewystarczające do poruszania kontrowersyjnych tematów w klasie⁸. Kompetencje nie wystarczą. To, co jest naprawdę potrzebne, to zrównoważony proces budowania umiejętności korzystania z mediów cyfrowych, zakorzeniony w krytycznym nastawieniu i chęci dostępu do wiarygodnych ekosystemów medialnych i ich dywersyfikacji. Oznacza to potrzebę długoterminowego, zrównoważonego, edukacyjnego i obywatelskiego projektu opartego na wartościach demokratycznych⁹; takiego jak projekt Teachers 4.0 Digital Age.

- *Niezdolność do nadążania za postępem w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych*: zapewnienie wskazówek dotyczących kształtowania podstawowych kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych i zwalczania dezinformacji nie zawsze jest łatwym zadaniem ze względu na szybko zmieniający się charakter technologii oraz pojawiające się narzędzia komunikacji cyfrowej i mediów. Nauczyciele potrzebują również większej pomocy w zrozumieniu bardziej technicznych aspektów dezinformacji, a także w skutecznym promowaniu rozwoju umiejętności krytycznego myślenia wśród młodych ludzi. Projekt ten opiera się na założeniu, że nauczyciel "nie musi być technologicznym guru, aby pomóc swoim uczniom w zdobyciu umiejętności cyfrowych. Niezależnie od technologii dostępnej w klasie [nauczyciele] mogą zaangażować uczniów w szerszą debatę na temat wielu możliwości i zagrożeń związanych z cyfrowym wszechświatem oraz na temat przydatności oceny wiarygodności napotykanych informacji".

▪ 2.1.3 Opis kursu

Partnerzy projektu w trakcie procesu tworzenia kursu *Teachers 4.0 Digital Age* wykorzystali dwie (2) główne wytyczne grupy ekspertów Komisji Europejskiej ds. zwalczania dezinformacji i promowania umiejętności cyfrowych

- [Wytyczne dla nauczycieli i pedagogów dotyczące przeciwdziałania dezinformacji i upowszechniania umiejętności cyfrowych za pośrednictwem kształcenia i szkolenia \(wersja polska\)](#) oraz
- [Sprawozdanie końcowe grupy ekspertów Komisji ds. zwalczania dezinformacji i promowania umiejętności cyfrowych poprzez edukację i szkolenia](#)

Program nauczania Teachers 4.0 Digital Age obejmuje łącznie sześćdziesiąt (60) godzin szkoleniowych i – zainspirowany treścią wyżej wymienionych dokumentów – składa się z następujących dziesięciu 6-godzinnych modułów:

1. Wstęp
2. Celowa dezinformacja: o czym mówimy?
3. Więcej kluczowych terminów i definicji
4. Wprowadzenie do nauczania i uczenia się w cyfrowym środowisku szkolnym
5. Ocena i ewaluacja kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w szkołach

⁸ Keegan, P. (2021).

⁹ Fowler-Watt, K. i McDougall, J. Sleepwalking into Information War? (w: Conversations). In press.

6. Kluczowe praktyki medialne dzieci i uczniów
7. Kształtowanie kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych i radzenia sobie z dezinformacją
8. Budowanie kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w klasie: stawanie się obywatelami ery cyfrowej
9. Różnorodność wśród uczniów
10. Praktyczne przykłady scenariuszy lekcji.

Wszystkim wyżej wymienionym modułom towarzyszą sugerowane metody i narzędzia nauczania odpowiednie dla naszej grupy docelowej i zgodne z celami kursu.

▪ 2.1.4 Opis kursu

Obecnie w wielu krajach kursy wstępnego kształcenia nauczycieli koncentrujące się na podstawowych kompetencjach w zakresie korzystania z mediów cyfrowych i radzenia sobie z dezinformacją są często opcjonalne, jeśli w ogóle istnieją. Biorąc pod uwagę kluczową rolę, jaką podstawowe kompetencje w zakresie korzystania z mediów cyfrowych i radzenia sobie z dezinformacją odgrywają we współczesnym uczeniu się, ważne jest, aby kursy korzystania z mediów cyfrowych stały się bardziej widoczne w kształceniu nauczycieli. Oprócz włączenia elementów kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych i radzenia sobie z dezinformacją do wszystkich kursów kształcenia nauczycieli, specjalny kurs dotyczący zwalczania dezinformacji, budowania odporności, a także umiejętności korzystania z mediów cyfrowych i informacji został opracowany jako dedykowany kurs na wszystkich sześciu (6) uniwersytetach uczestniczących w projekcie. Wszystkie uniwersytety były zaangażowane w proces walidacji, który obejmował przegląd naukowy i kontrolę treści kursu przed jego finalizacją i tłumaczeniem. Kurs został pierwotnie opracowany w języku angielskim i został odpowiednio przetłumaczony na wszystkie języki partnerskie: grecki, włoski, rumuński, bułgarski i polski.

Finalnie, celem tego kursu uniwersyteckiego jest, aby stał się on obowiązkową częścią wszystkich programów kształcenia nauczycieli. Na początek, w oparciu o wyniki projektu, oczekuje się, że łącznie tysiąc pięćdziesięciu (1.050) przyszłych nauczycieli z Cypru, Grecji, Bułgarii, Rumunii, Polski i Włoch weźmie udział w tym kursie w semestrze jesiennym 2024 r. lub w semestrze wiosennym 2025 r., doskonaląc w ten sposób swoje umiejętności w zakresie zapoznawania dzieci i młodzieży z dynamiką i przejawami dezinformacji oraz poprawiając ich kompetencje w zakresie korzystania z mediów cyfrowych i radzenia sobie z dezinformacją.

▪ 2.1.5 Dodatkowe materiały dydaktyczne i ewaluacyjne

Wraz z rozwojem kursu, dziewięciu (9) partnerów zaangażowanych w jego tworzenie opracowało również odpowiednie dodatkowe materiały wspierające proces edukacyjny a także materiały służące do oceny efektów kształcenia w ramach każdego z dziesięciu (10) modułów. Opracowanie dodatkowych materiałów do nauczania i uczenia się uznano za kluczowe, ponieważ mogą one w znacznym stopniu przyczynić się do podniesienia jakości

procesu nauczania, zaangażowania uczestników w wielowymiarowe uczenie się i budowania umiejętności uczestników w zakresie stosowania zdobytej wiedzy. Materiały edukacyjne obejmują następujące trzy (3) rodzaje interakcji:

- (a) uczeń – uczeń,
- (b) uczeń – instruktor,
- (c) uczeń – treści nauczania.

W związku z tym partnerstwo opracowało materiały potrzebne do realizacji kursu uniwersyteckiego. Zbiór dodatkowych materiałów obejmuje między innymi:

- gotowe slajdy PowerPoint,
- hipotetyczne scenariusze,
- ćwiczenia,
- szablony planów zajęć,
- formularze oceny,
- filmy i nagrania wideo,
- dodatkową bibliografię,
- propozycje aktywności związanych z phishingiem,
- gotowe, interaktywne pytania samooceny, np. przy użyciu narzędzia "Mentimeter" lub podobnych.

W projekcie określono również wagę każdej oceny i ogólny system oceniania dla klasy.

o 2.2. Platforma e-learningowa: funkcja, sposób prowadzenia seminariów

Platforma e-learningowa Teachers 4.0 Digital Age stanowi główne narzędzie do prowadzenia kursów doskonalenia zawodowego dla nauczycieli w wersji online.

▪ 2.2.1 Dlaczego e-learning?

Kursy e-learningowe oferują szereg korzyści, których nie można ignorować w procesie projektowania tak istotnych działań na rzecz budowania potencjału, jak zakłada projekt Teachers 4.0 Digital Age. Ich dostępność zapewnia uczestnictwo nauczycieli niezależnie od warunków geograficznych, statusu społeczno-ekonomicznego czy wykształcenia, umożliwiając tym samym dotarcie do szerszego grona odbiorców i zapewnienie edukacji na dużą skalę. Oczekuje się również, że kursy e-learningowe będą istniały nawet po zakończeniu projektu, zapewniając w ten sposób możliwości uczenia się nauczycielom w trakcie doskonalenia zawodowego w sposób nieodpłatny i skuteczny.

Platforma e-learningowa Teachers 4.0 Digital Age stanowi odpowiedź projektu na rosnące zapotrzebowanie na rozwiązania edukacyjne online, szczególnie w świetle ostatnich zmian technologicznych, zmian w metodyce nauczania i krajobrazie edukacyjnym, zwłaszcza wywołanych niedawną pandemią.

Platforma e-learningowa Teachers 4.0 Digital Age

Platforma e-learningowa *Teachers 4.0 Digital Age* zawiera materiały edukacyjne i szkoleniowe dla wszystkich nauczycieli, którzy chcą wziąć udział w kursie *Teachers 4.0 Digital Age*.

Platforma e-learningowa *Teachers 4.0 Digital Age* została zaprojektowana w celu zapewnienia kompleksowego kursu online, mającego na celu rozwój zawodowy w zakresie kompetencji cyfrowych nauczycieli. To kompleksowe środowisko online ma na celu zaspokojenie zmieniających się potrzeb nauczycieli poprzez zapewnienie im narzędzi i wiedzy niezbędnych do radzenia sobie z wyzwaniami cyfrowymi, w szczególności w zwalczaniu dezinformacji i rozwijaniu umiejętności korzystania z mediów cyfrowych.

Oczekuje się, że platforma e-learningowa *Teachers 4.0 Digital Age* będzie ewoluować zarówno jako:

- samodzielne asynchroniczne narzędzie e-learningowe, które pozwoli uczestnikom na indywidualne podejmowanie nauki oraz
- dodatkowe narzędzie edukacyjne, które pozwoli na asynchroniczną interakcję nauczycieli w ramach kursu blended learning na ten temat.

▪ 2.2.2. Zawartość platformy e-learningowej

Treść kursu e-learningowego została opracowana w odniesieniu do dziesięciu (10) modułów w ramach programu nauczania opracowanego dla kursu uniwersyteckiego. Zaproponowano i opracowano następujące moduły:

1. Wstęp
2. Celowa dezinformacja: o czym mówimy?
3. Więcej kluczowych terminów i definicji
4. Wprowadzenie do nauczania i uczenia się w cyfrowym środowisku szkolnym
5. Ocena i ewaluacja kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w szkołach
6. Kluczowe praktyki medialne dzieci i uczniów
7. Kształtowanie kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych i radzenia sobie z dezinformacją
8. Budowanie kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w klasie: stawanie się obywatelami ery cyfrowej
9. Różnorodność wśród uczniów
10. Praktyczne przykłady scenariuszy lekcji.

Moduły te zostały zaprojektowane tak, aby wzajemnie się uzupełniały, tworząc spójne doświadczenie edukacyjne, odnoszące się do różnych wymiarów tematu projektu. Każdy moduł zawiera: krótki film wprowadzający, materiał edukacyjny oraz interaktywny test oceniający. Każdy moduł został zbudowany w taki sposób, aby zaangażować uczestnika poprzez: komunikatywny język, krótkie i rzeczowe opisy koncepcji teoretycznych, wykorzystanie rzeczywistych przykładów, interakcje, tworzenie emocjonalnych połączeń, interaktywne działania oceniające i wszelkie niezbędne dodatkowe materiały, zgodnie z potrzebami uczestników.

Platforma e-learningowa *Teachers 4.0 Digital Age*, ma na celu osiągnięcie wyższego poziomu zaangażowania interesariuszy, posiada zintegrowane i urozmaicone sekcje multimedialne i interaktywne.

Charakterystyka kursu e-learningowego

W przeciwieństwie do tradycyjnych metod dydaktycznych, które służą edukacji w fizycznej klasie, platforma e-learningowa umożliwia uczniom korzystanie z treści edukacyjnych za pośrednictwem kanałów cyfrowych. Kurs integruje różnorodne formaty treści, aby zaspokoić różne style uczenia się i preferencje. Formaty te obejmują: slajdy z narracją, pliki PDF, filmy wideo, screencasty, programowe symulacje lub interaktywne działania. Elementy te zostały zaprojektowane tak, aby wspierać aktywną naukę i wzmacniać kluczowe koncepcje projektu.

Profil uczestnika

Uczestnikami kursu e-learningowego mogą być doświadczeni nauczyciele z kwalifikacjami na poziomie uniwersyteckim i różnorodnym tematycznie wykształceniem.

Rejestracja uczestników

Zapis uczestników na kurs

Realizacja kursu

Interakcja z uczestnikami

- Forum
- Wiadomości

Certyfikat uczestnictwa

3. PRZEGLĄD MATERIAŁU PROPONOWANEGO DO PROCESU OCENY

o 3.1. Wstępna ocena kursu

Do ewaluacji został zaproponowany formularz oceny stworzony przez Uniwersytet w Palermo (zatwierdzony w A.A 2020/2021 - 2023/2024). Formularz jest podzielony na siedem (7) elementów i opiera się na skali Likerta (1-5), zapewniając możliwość oceny mocnych i słabych stron każdego z elementów.

Imię	
Nazwisko	
Numer identyfikacyjny studenta	
Studia licencjackie/ magisterskie	

Legenda/skala graficzna: 1= nie 2= tylko minimalnie 3= tylko częściowo 4= tak, w dużym stopniu 5= tak

Przedmiot								
Docelowi odbiorcy								
Grupa								
Komponent	Pozycja	1	2	3	4	5	Mocne strony	Słabe strony
Cele kompetencyjne	Określone są cele kompetencyjne lub kompetencje podlegające ocenie							
	Cele kompetencyjne są zgodne z ramami kompetencji w zakresie umiejętności korzystania z mediów cyfrowych							

	Wiedza uznana za najbardziej istotną jest określona								
	Przedstawiono adekwatne know-how								
	Określono know-how, które należy uznać za najistotniejsze								
	Cele kompetencyjne są sformułowane w zrozumiały i jasny sposób								
	Cele kompetencyjne są odpowiednie dla odbiorców docelowych								
Cele kształcenia	Cele kształcenia są sformułowane w jasny i zrozumiały sposób								
	Cele kształcenia są spójne z celami kompetencyjnymi/kompetencjami								
	Cele kształcenia są sformułowane operacyjnie								
	Cele kształcenia są adekwatne pod względem liczby w stosunku do celów kompetencji								
	Cele kształcenia dotyczą kluczowych elementów obszarów								
Kontekst szkolenia	Kontekst szkolenia jest odpowiednio opisany								

	Identyfikowalne są cechy kontekstowe								
Realizacja operacyjna	Realizacja kursu jest opisana w sposób jasny i wyczerpujący								
	Możliwe jest przyjęcie różnych ścieżek realizacyjnych								
	Realizacja operacyjna stanowi realne wyzwanie dla uczniów								
	Określone są zasoby i ograniczenia, w ramach których należy przeprowadzić kurs								
Harmonogram i etapy pracy	określono harmonogram prac								
	Etapy pracy są odpowiednio opisane dla odbiorców docelowych								
	Harmonogram i etapy pracy zapewniają poszanowanie różnorodności uczniów (w tym różnego tempa pracy czy procesów myślowych uczniów).								
Oczekiwany Rezultat (ograniczenia)	Oczekiwany rezultat jest wyraźnie wskazany i opisany								
	Podano istotne informacje								

	Umożliwia obserwację procesu mobilizacji zasobów przez ucznia								
Formularz oceny	Przewiduje się wykorzystanie formularza oceny								
	Formularz oceny koncentruje się na kluczowych cechach oczekiwanego wyniku								
	Wszystkie jego składniki są uwzględnione								
	Formularz oceny jest dostosowany do charakterystyki odbiorców docelowych								
	Formularz oceny zapewnia punkty odniesienia dla obiektywnych ocen								

o 3.2. Końcowa ocena kursu

Końcowa ocena kursu jest ponownie oparta na skali Likerta od "Zdecydowanie się nie zgadzam do Zdecydowanie się zgadzam" i podzielona jest na pytania dotyczące koncepcji, praktyk i procesów.

	OPINIE	ZDECYDOWANIE ZGADZAM SIĘ	ZGADZAM SIĘ	CZĘŚCIOWO ZGADZAM SIĘ	NIE ZGADZAM SIĘ	ZDECYDOWANIE SIĘ NIE ZGADZAM
1	Moja wiedza na temat korzystania z mediów cyfrowych wzrosła.					

2	Potrafię świadomie zrozumieć tematy, język i wiadomości przekazywane przez różne media.					
3	Czuję się bardziej świadomy/a kwestii związanych z dezinformacją online.					
4	Dowiedziałem/łam się, że media wykorzystują różne formy komunikacji (werbalne, wizualne, słuchowe itp.) do tworzenia znaczeń.					
5	Zdaję sobie sprawę, że media nie tylko przedstawiają świat, ale go reprezentują: konstruują różne wersje rzeczywistości.					
	OPINIE	ZDECYDOWANIE SIĘ ZGADZAM	ZGADZAM SIĘ	CZĘŚCIOWO SIĘ ZGADZAM	NIE ZGADZAM SIĘ	ZDECYDOWANIE SIĘ NIE ZGADZAM
6	Mogę zaprojektować ścieżki doskonalenia kompetencji, które umożliwią moim uczniom tworzenie treści medialnych.					
7	Potrafię wykorzystywać i dostosowywać zasoby cyfrowe do różnych kontekstów i celów.					
8	Dostrzegam konsekwencje potencjalnych lub rzeczywistych wyborów w kontekście tworzonego lub przekazywanego znaczenia.					
9	Potrafię rozwijać powiązania z innymi obszarami programu nauczania.					

10	Pod koniec modułu zwiększyłem swoje umiejętności w zakresie oceny wiadomości przekazywanej za pośrednictwem mediów cyfrowych.					
	OPINIE	ZDECYDOWANIE ZGADZAM SIĘ	ZGADZAM SIĘ	CZĘŚCIOWO O SIĘ ZGADZAM	NIE ZGADZAM SIĘ	ZDECYDOWANIE SIĘ NIE ZGADZAM
11	Uważam, że treść, narzędzia i metody wykorzystane w module szkoleniowym są zgodne z moimi potrzebami szkoleniowymi.					
12	Potrafię używać wyobraźni i intuicji.					
13	Potrafię badać i formułować jasne pytania, metodycznie zbierać dowody, syntetyzować i systematycznie analizować dane.					
14	Potrafię konstruktywnie zadawać pytania, szanować punkt widzenia innych i być otwartym na krytykę.					
15	Uważam, że współpraca i współdziałanie z grupą były skutecznymi narzędziami do nauki umiejętności oceniania.					

4. PRAKTYCZNE PORADY DOTYCZĄCE REALIZACJI TREŚCI MODUŁÓW

o 4.1. Praktyczne porady dotyczące realizacji kursu

Program nauczania *Teachers 4.0 Digital Age* będzie realizowany w dwóch różnych trybach, w zależności od grupy docelowej: będzie oferowany nauczycielom przygotowującym się do zawodu, za pośrednictwem konwencjonalnych/tradycyjnych kanałów edukacyjnych – kursów bezpośrednich w kontekście kształcenia uniwersyteckiego – oraz czynnym nauczycielom za pośrednictwem platformy e-learningowej projektu, która została specjalnie zaprojektowana do tego celu. Różni odbiorcy mają różne potrzeby i wymagania, co oznacza, że do realizacji kursu należy zastosować różne rozwiązania metodyczne, bez wpływu na jego treść.

Tabela przedstawia główne różnice między konwencjonalnymi kursami uniwersyteckimi a MOOC, odzwierciedlając różnice w strategiach nauczania, zaangażowaniu uczestników i efektach uczenia się.

Aspekt	Kurs uniwersytecki	Kurs e-learningowy
Dostęp do kursu	Ograniczony do zarejestrowanych studentów uniwersytetu.	Otwarty dla każdego z dostępem do Internetu
Interakcja instruktor-uczeń	Wysoka, z interakcją bezpośrednią twarzą w twarz (ang. F2F)	Niska, głównie za pośrednictwem forów, e-maili lub informacji zwrotnych
Tempo nauki	Stałe, zgodnie z ustalonym harmonogramem	Elastyczne, często występuje samodzielny tryb pracy
Ocena i ewaluacja	Spersonalizowana, obejmuje oceniane zadania, egzaminy	Zautomatyzowane ocenianie, wzajemne oceny, obiektywne quizy
Formuła realizacyjna	Wykłady na żywo, dyskusje w klasie, fizyczne materiały	Nagrania wideo, zasoby cyfrowe i materiały do pobrania
Metody zaangażowania	Sesje interaktywne, zajęcia praktyczne	Filmy wideo, fora dyskusyjne, quizy i zadania online

Informacje zwrotne i wsparcie	Natychmiast, w czasie rzeczywistym podczas zajęć lub godzin pracy	Asynchronicznie, za pośrednictwem forów lub poczty elektronicznej
Certyfikacja i zaliczenie	Przyznane punkty/oceny uniwersyteckie	Często bez zaliczenia, certyfikaty wydawane za ukończenie
Środowisko uczenia się	Klasa fizyczna, kontrolowane środowisko	Wirtualny, dostępny w dowolnym miejscu
Możliwości współpracy	Projekty grupowe, osobisty networking	Ograniczone do forów internetowych, forów dyskusyjnych
Wymagania technologiczne	Podstawowe, takie jak projektor, tablica	Dostęp do Internetu, komputer osobisty

MODUŁ 1 – Wstęp do kursu

o Wprowadzenie

▪ Przegląd

Wprowadzenie jest pierwszym etapem realizacji kursu uniwersyteckiego. Jego celem jest zapewnienie słuchaczom ogólnego zrozumienia zarówno projektu Teachers 4.0 Digital jako całości, jak i teoretycznego i metodologicznego podejścia, stanowiącego inspirację do opracowania tego kursu.

▪ Uwagi wstępne

Teachers 4.0 Digital Age to projekt Erasmus+, trwający trzy lata, od 2023 do 2026 roku, który ma na celu wzmocnienie pozycji nauczycieli szkół podstawowych i średnich w całej Europie poprzez promowanie doskonalenie kompetencji korzystania z mediów cyfrowych i pomagania uczniom w radzeniu sobie z dezinformacją. Projekt oferuje zakrojone na szeroką skalę działania mające na celu budowanie potencjału w zakresie szkolenia wstępnego i ustawicznego rozwoju zawodowego nauczycieli i wychowawców w całej Europie, ze szczególnym uwzględnieniem Bułgarii, Cypru, Grecji, Włoch, Polski i Rumunii. W projekt zaangażowanych będzie dwa tysiące stu (2 100) nauczycieli przed i w trakcie doskonalenia zawodowego.

▪ Efekty uczenia się

Po zakończeniu tego modułu uczestnicy:

- Będą znali zakres tematyczny kursu Teachers 4.0 Digital Age
- Będą wiedzieli jakie są cele i oczekiwane rezultaty projektu Teachers 4.0 Digital Age
- Zapoznają się z treścią kursu w oparciu o kompleksowy program nauczania obejmujący dziesięć (10) modułów odpowiadających sześćdziesięciu (60) godzinom szkolenia (30 godzin na instruktaz bezpośredni + 30 godzin na naukę indywidualną)
- Będą mieli dostęp do kluczowych dokumentów UE dotyczących doskonalenia kompetencji w zakresie umiejętności korzystania z mediów cyfrowych, stanowiących podstawę realizacji projektu Teachers 4.0 Digital Age
- Poznają różne formaty formalnego szkolenia nauczycieli w zakresie kompetencji związanych z mediami cyfrowymi.

▪ Słowa kluczowe

kompetencje w zakresie umiejętności korzystania z mediów cyfrowych, szkolenie nauczycieli, szkolenie nauczycieli przygotowujących się do zawodu, szkolenie nauczycieli w trakcie pracy, mylna informacja czy też celowa i/lub złośliwa dezinformacja.

o Podstawowe dokumenty źródłowe

Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury (2002),
Final report of the Commission expert group on tackling disinformation and promoting

- digital literacy through education and training: final report*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/283100>.
- Foulger, T. S., Wetzel, K., & Buss, R. R. (2019). Podejście do infuzji technologii: Rozważania dotyczące programów przygotowania nauczycieli. *Journal of Digital Learning in Teacher Education*, 35(2), 79-91.
- [Full article: Moving Toward a Technology Infusion Approach: Considerations for Teacher Preparation Programs](#)
- Frau-Meigs, D., Velez, I. & Flores, J. (2017). *Public Policies in Media and Information Literacy in Europe Cross-Country Comparisons*, Routledge.
- Wilson, C. Alton, G. Ramon, T., Kwame A. i Chi K. C. (2013). *Media and Information Literacy Curriculum for Teachers*. UNESCO.

MODUŁ 2 - Celowa dezinformacja: o czym mówimy?

o Wprowadzenie do kursu

▪ Przegląd

Moduł ten definiuje czym jest dezinformacja, przedstawiając formalną definicję i ilustrując ją konkretnymi przykładami i studiami przypadków. Omawia dezinformację w odniesieniu do mylnej informacji czy też celowej i/lub złośliwej dezinformacji. Ponadto łączy dezinformację z koncepcjami takimi, jak kultura uczestnictwa i analizuje istotne zjawiska, takie, jak zjawisko echa w zamkniętej przestrzeni medialnej (ang. *echo chamber*) i bańki informacyjnej, wskazując jednocześnie jej szkodliwe konsekwencje dla demokracji, instytucji i wartości demokratycznych oraz równego uczestnictwa w świecie cyfrowym.

▪ Uwagi wstępne

Dezinformacja została zidentyfikowana przez szereg instytucji, w tym Komisję Europejską i Organizację Narodów Zjednoczonych, jako jedno z głównych wyzwań, przed którymi stoi obecnie świat i jednocześnie główne zagrożenie dla zachodniej demokracji. Ostatnie doniesienia mediów pokazują jak dezinformacja może być wykorzystywana do wywoływania niepokojów społecznych i wstrząsów politycznych skutkujących konfliktami rasowymi lub poważnymi kampaniami mowy nienawiści skierowanymi przeciwko wrażliwym grupom i/lub jednostkom. Siła, z jaką dezinformacja wpływa na opinię publiczną za pośrednictwem różnych środków technologicznych i cyfrowych, jest tak duża, że działania mające na celu zapobieganie jej rozprzestrzenianiu się i opracowanie mechanizmów kontroli jej konsumpcji są obecnie priorytetem. Edukacja odgrywa ważną rolę w promowaniu wiedzy na temat dezinformacji poprzez budowanie umiejętności korzystania z mediów cyfrowych pozwalających użytkownikom na walkę z dezinformacją. Ujawnienie sposobów, w jakie dezinformacja rozwija się i rozprzestrzenia, pozwala na rozwój umiejętności krytycznego myślenia, niezbędnych do przetwarzania informacji w erze cyfrowej.

▪ Efekty uczenia się

Po zakończeniu tego modułu uczestnicy będą w stanie:

- Zdefiniować pojęcie celowej dezinformacji (*disinformation*), złośliwą dezinformację (*malinformation*), mylną informację (*misinformation*), rozróżniając je.
- Identyfikować różne formy i źródła dezinformacji, w tym media społecznościowe, media tradycyjne i propagandę polityczną.
- Analizować wpływ dezinformacji na jednostki, społeczeństwa i procesy demokratyczne.
- Rozwijać umiejętności krytycznego myślenia w celu rozpoznawania wiarygodnych źródeł informacji i weryfikowania dokładności informacji napotkanych w Internecie.

▪ Słowa kluczowe

Mylna informacja, celowa dezinformacja, złośliwa dezinformacja, fałszywe wiadomości, kultura uczestnictwa.

○ Podstawowe zasoby

European Commission (2022). *Guidelines for teachers on tackling disinformation and promoting digital literacy through education and training*. European Union. [Wytuczne dla nauczycieli i pedagogów dotyczące przeciwdziałania dezinformacji i upowszechniania umiejętności cyfrowych za pośrednictwem kształcenia i szkolenia \(wersja polska\)](#)

European Commission (2022). *The Strengthened Code of Practice on Disinformation*. European Union. [2022 Strengthened Code of Practice on Disinformation | Shaping Europe's digital future \(europa.eu\)](#)

European Union. (n.d.). *Tackling Disinformation*. Retrieved August 22, 2024. From <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/online-disinformation> Fondation Descartes. (n.d).

Filter Bubbles and Echo Chambers. Retrieved August 22, 2024. From <https://www.fondationdescartes.org/en/2020/07/filter-bubbles-and-echo-chamber>

United Nations. (2022). Rise of disinformation a symptom of 'global diseases' undermining public trust: Bachelet. [Rise of disinformation a symptom of 'global diseases' undermining public trust: Bachelet | UN News](#)

World Economic Forum (2022). The four key ways disinformation is spread online. <https://www.weforum.org/agenda/2022/08/four-ways-disinformation-campaigns-are-propagated-online/>

World Economic Forum (2024). Disinformation is a threat to our trust ecosystem. Experts explain how to curb it. [Disinformation is a threat to our trust ecosystem. Experts explain how to curb it | World Economic Forum](#)

World Economic Forum. (2024, Feb 25). Defending Truth. [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=H7eLpPFOVns>

○ Przegląd dodatkowych materiałów dydaktycznych i edukacyjnych

Wszystkie materiały uzupełniające niezbędne do realizacji kursu są dostępne [tutaj](#). Znaleźć tam można następujące materiały:

- [S.M 2.1](#): Film "Węże mają nogi" ma na celu zainicjowanie dyskusji i wprowadzenie pomysłów opracowanych w ramach tego modułu.
- [S.M 2.2](#): Prezentacja PowerPoint obejmująca terminologię omawianą w ramach modułu (mylna informacja, celowa/złośliwa dezinformacja, teorie spiskowe, zjawisko echa w zamkniętej przestrzeni medialnej, bańka filtrująca, algorytmy, weryfikacja faktów, kultura uczestnictwa).
- [S.M 2.3](#): Krótki film z incydentu znanego obecnie jako "Świadekstwo Nariyah"
- [S.M 2.4.1](#): Pierwszy przykład "teorii spiskowej" (dyskusja łącząca tematykę związaną z rozprzestrzenianiem się COVID 19 i technologią 5G)
- [S.M 2.4.2](#): Drugi przykład "teorii spiskowej" (dyskusja łącząca tematykę związaną ze

- szczepionkami i autyzmem)
- [S.M 2.4.3](#): Trzeci przykład "teorii spiskowej" (dyskusja na temat edukacji seksualnej i orientacji seksualnej)
  - [S.M 2.5](#): Praktyczne działanie w zakresie kultury uczestnictwa na przykładzie znanego na całym świecie jako "Pizza Gate".
  - [S.M 2.6](#): Formularz oceny (zapewnia kompleksowe ramy oceny zrozumienia i wykonania zadania dezinformacji przez uczniów).

○ Przegląd materiałów oceniających

W tym module jest jedno ćwiczenie oceniające. Pełne instrukcje dotyczące sposobu, w jaki to ćwiczenie ma zostać wykonane przez studentów i ocenione przez instruktora, powinny zostać udostępnione i wyjaśnione studentom tuż przed wykonaniem zadania. Opis tego, w jaki sposób ma to być oceniane przez instruktora, jest dostępny w materiałach uzupełniających do modułu.

MODUŁ 3 - Więcej kluczowych terminów i definicji

o Wprowadzenie

▪ Przegląd

Celem tego modułu jest omówienie podstawowych terminów związanych z kompetencjami w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w szkołach i walki z dezinformacją na poziomie teoretycznym i praktycznym. Zawiera on glosariusz, obejmujący wyjaśnienie kluczowych terminów (np. obywatelstwo cyfrowe, cyfrowy ślad, maskowanie, troll, phishing itp.) oraz orientacyjne przykłady każdego z nich. Zaprezentowano również działania, które poprzez aktywny udział uczestników mają na celu pogłębienie wiedzy związanej z terminami takimi, jak troll, phishing, cheapfake, deepfake i weryfikacja.

▪ Uwagi wstępne

W dzisiejszej erze cyfrowej kompetencje w zakresie korzystania z mediów cyfrowych stały się kluczowe. Przy przytłaczającej ilości informacji dostępnych online, umiejętność krytycznej oceny tego, co czytamy, oglądamy i udostępniamy, jest niezbędna do podejmowania świadomych decyzji we wszystkich aspektach życia. Dezinformacja, czy to w formie phishingu, trollingu czy deepfake'ów, może mieć poważne konsekwencje, od naruszenia bezpieczeństwa osobistego po wpływanie na opinię publiczną na dużą skalę. Rozumiejąc, w jaki sposób można manipulować treściami cyfrowymi, chronimy się przed staniem się ofiarą oszustw, fałszywych narracji i manipulacji emocjonalnej. Co więcej, umiejętność korzystania z mediów pomaga ludziom bardziej odpowiedzialnie angażować się w społeczności internetowe, wspierając wartościowe dyskusje i przyczyniając się do bardziej świadomego społeczeństwa. W świecie, w którym dezinformacja szybko się rozprzestrzenia, umiejętność odróżniania prawdy od fałszu jest nie tylko mechanizmem obronnym, ale także sposobem na utrzymanie prawdy, przejrzystości i zaufania w naszych cyfrowych interakcjach.

▪ Efekty uczenia się

Po zapoznaniu się z modułem uczestnicy będą w stanie:

- Wykorzystać umiejętności krytycznej oceny wiarygodności i rzetelności źródeł internetowych;
- Komunikować się z szacunkiem i skutecznie w różnych środowiskach cyfrowych, w tym w wiadomościach e-mail, mediach społecznościowych i na forach;
- Opisać znaczenie ochrony danych osobowych i zagrożeń związanych z udostępnianiem danych osobowych online;
- Identyfikować różne formy cyberzagrożeń, takich jak phishing, troll, złośliwe oprogramowanie.

▪ Słowa kluczowe

Cyfrowe obywatelstwo, Troll, Deep Fake, Weryfikacja, Bezpieczeństwo online

○ Podstawowe zasoby

European Commission (2022). Guidelines for teachers on tackling disinformation and promoting digital literacy through education and training. European Union. [Wytuczne dla nauczycieli i pedagogów dotyczące przeciwdziałania dezinformacji i upowszechniania umiejętności cyfrowych za pośrednictwem kształcenia i szkolenia \(wersja polska\)](#) - Publications Office of the EU (europa.eu)

Christian, S. E. (2019). *Everyday media literacy: an analog guide for your digital life*. Routledge.

Savage, M. (2015). *Digital literacy for primary teachers*. Critical Publishing.

○ Zasoby uzupełniające

Alkhalil, Z., Hewage, C., Nawaf, L., & Khan, I. (2021). Phishing attacks: A recent comprehensive study and a new anatomy. *Frontiers in Computer Science*, 3, 563060. <https://doi.org/10.3389/fcomp.2021.563060>

Riina, V. U. O. R. I. K. A. R. I., Stefano, K. L. U. Z. E. R., & Yves, P. U. N. I. E. (2022). DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens-With new examples of knowledge, skills and attitudes (No. JRC128415). Joint Research Centre.

Tomaiuolo, M., Lombardo, G., Mordonini, M., Cagnoni, S., & Poggi, A. (2020). A survey on troll detection. *Future internet*, 12(2), 31. <https://doi.org/10.3390/fi12020031>

Whittaker, L., Mulcahy, R., Letheren, K., Kietzmann, J., & Russell-Bennett, R. (2023). Mapping the deepfake landscape for innovation: A multidisciplinary systematic review and future research agenda. *Technovation*, 125, 102784. <https://doi.org/10.1016/j.technovation.2023.102784>

○ Przegląd dodatkowych materiałów dydaktycznych i edukacyjnych

Wszystkie materiały uzupełniające niezbędne do realizacji kursu są dostępne [tutaj](#). Zamieszczono tam następujące materiały dotyczące tego modułu:

- [S.M3.1](#): Zawiera prezentację PowerPoint "Cyfrowe obywatelstwo", która może być wykorzystana przez instruktora.
- [S.M3.2](#): Zawiera prezentację PowerPoint z podstawową terminologią związaną z umiejętnościami korzystania z mediów cyfrowych, która może być wykorzystana przez instruktora (rewolucja cyfrowa, cyfrowy ślad, cyberprzemoc itp.)
- [S.M3.3](#): Zawiera ćwiczenie online pozwalające dostrzec trolla.
- [S.M3.4](#): Zawiera prezentację PowerPoint "Phishing", która może być wykorzystana przez instruktora.
- [S.M3.5](#): Ćwiczenie z przykładami na temat "phishingu"
- [S.M3.6](#): Linki do filmów na temat aktywności "Deep Fake & Cheap Fake"
- [S.M3.7](#): Zawiera linki do aktywności "Weryfikacja".

- [S.M3.8](#): "Quiz świadomości"
- [S.M3.9](#): "Cyfrowy detektyw - świadomość wykrywania"

- **Przegląd materiałów oceniających**

Moduł ten zawiera dwie metody oceny i ewaluacji:

- Quiz świadomości ([S.M3.8](#)), służący do oceny nowo nabytej wiedzy uczniów na temat kluczowych terminów i definicji przedstawionych w module.
- Cyfrowy detektyw - ćwiczenie świadomości wykrywania ([S.M3.9](#)), które obejmuje scenariusze - hipotetyczne sytuacje, prawdziwe i fałszywe stwierdzenia oraz pytania otwarte. Wszystkie ćwiczenia obejmują koncepcje analizowane w tym module, aby ocenić zrozumienie każdego ucznia.

Oba dokumenty zostały opracowane jako część Materiałów Uzupelniających Modułu (ang. *Supplementary Materials*), jak wskazano powyżej.

MODUŁ 4 - Wprowadzenie do nauczania i uczenia się w cyfrowym środowisku szkolnym

o Wprowadzenie

▪ Przegląd

Moduł ten zawiera informacje na temat tego, jak stworzyć środowisko uczenia się, które sprzyja uczniom w zdobywaniu umiejętności cyfrowych i pomaganiu im w rozwijaniu kompetencji potrzebnych do uodpornienia się na dezinformację. Wyjaśnia znaczenie budowania bezpiecznej przestrzeni dla wszystkich uczniów sprzyjającej dyskusji na tematy związane z dezinformacją, ze szczególnym uwzględnieniem kontrowersyjnych i wrażliwych tematów. Wreszcie, co nie mniej ważne, moduł ten koncentruje się na roli nauczyciela w trzech (3) fazach wdrażania procesu edukacyjnego: przed, w trakcie i po przeprowadzeniu działań dydaktycznych związanych z dezinformacją.

▪ Uwagi wstępne

Budowanie pozytywnego środowiska uczenia się stało się jednym z najważniejszych priorytetów w kontekście edukacyjnym. Obejmuje ono psychologiczne, społeczne, kulturowe i fizyczne otoczenie, w którym odbywa się proces edukacyjny i pozwala jednostkom odkrywać ich osobiste motywacje, rozpoznawać i zarządzać swoimi emocjami, angażować się w proces edukacyjny i wchodzić w interakcje społeczne. Kulturowanie kultury szacunku i otwartości jest pierwszym krokiem do stworzenia sprzyjającego środowiska uczenia się, w którym uczniowie mogą stać biegli w zakresie umiejętności posługiwania się technologią i nauczyć się, jak zwalczać dezinformację. Ustanowienie bezpiecznej przestrzeni edukacyjnej jest ciągłym, dynamicznym procesem, w którym nauczyciel musi być obecny i działać w określony sposób, przed, w trakcie i po zajęciach w klasie.

▪ Efekty uczenia się

Po ukończeniu modułu uczestnicy będą w stanie:

- Uznać znaczenie budowania pozytywnego środowiska uczenia się i bezpiecznej przestrzeni podczas poruszania tematów związanych z dezinformacją.
- Określić przydatne podejścia w dziedzinie umiejętności korzystania z mediów cyfrowych w celu stworzenia pozytywnego środowiska uczenia się, które sprzyja umiejętności korzystania z mediów cyfrowych i odporności na mylną informację, celową dezinformację, złośliwą dezinformację.
- Określić rolę nauczyciela przed, w trakcie i po wdrożeniu działań związanych z dezinformacją i umiejętność korzystania z mediów cyfrowych.
- Opisać zasady współpracy różnych interesariuszy edukacyjnych podczas zajmowania się kontrowersyjnymi i/lub wrażliwymi kwestiami związanymi z dezinformacją.

- Słowa kluczowe

Dezinformacja, środowisko uczenia się, bezpieczna przestrzeń, rola nauczyciela

- Podstawowe zasoby

- Podstawowa bibliografia

European Commission (2022). Guidelines for teachers on tackling disinformation and promoting digital literacy through education and training. European Union. [Wytuczne dla nauczycieli i pedagogów dotyczące przeciwdziałania dezinformacji i upowszechniania umiejętności cyfrowych za pośrednictwem kształcenia i szkolenia \(wersja polska\)](#) - Publications Office of the EU (europa.eu)

Rusticus SA, Pashootan T, Mah A. (2023) What are the key elements of a positive learning environment? Perspectives from students and faculty. Learn Environ Res, 26(1), 161-175. doi: 10.1007/s10984-022-09410-4. Epub 2022 May 7. PMID: 35574193; PMCID: PMC9076804. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9076804>

Fievre M.J. (2021) Cultivating the Classroom as a Safe Space. Available at: <https://www.edutopia.org/article/cultivating-classroom-safe-space/>

- Dodatkowa bibliografia

Benes S., Alperin H., Essentials of Teaching Health Education: Characteristics of a Positive Learning Environment., Available at:

[Characteristics of a Positive Learning Environment - Human Kinetics](#)

Bennett T. (2017) Creating a Culture: How school leaders can optimise behaviour. Available at: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/602487/Tom_Bennett_Independent_Review_of_Behaviour_in_Schools.pdf

Skirius L. (2024) The Disinformation Challenge: the power of game-based learning in strengthening media literacy. Available at <https://media-and-learning.eu/subject/media-literacy/the-disinformation-challenge-the-power-of-game-based-learning-in-strengthening-media-literacy/>

Hawthorne H. (2022) How to Create a Positive Learning Environment, available at: <https://www.highspeedtraining.co.uk/hub/how-to-create-a-positive-learning-environment>

- Przegląd dodatkowych materiałów dydaktycznych i edukacyjnych

Wszystkie materiały uzupełniające niezbędne do przeprowadzenia kursu są dostępne [tutaj](#). Zamieszczono tam następujące materiały dotyczące tego modułu:

- [SM 4.1.](#): zawiera prezentację PowerPoint modułu, z której może korzystać instruktor,
- [S.M 4.2.](#): zawiera serię pytań, które mogą być wykorzystane przez instruktora w kontekście interaktywnego działania (np. podczas korzystania z *Mentimeter*),
- [S.M 4.3.](#): zapewnia zasoby multimedialne: wideo na temat nauki opartej na grach.
- [S.M 4.4.](#): zawiera wideo na temat gry *The Disinformation Challenge*.

- [S.M. 4.5](#): zawiera wideo na temat nauczania kontrowersyjnych zagadnień,
- [S.M. 4.6](#): przedstawia analizę studium przypadku dostarczonego *przez zestaw narzędzi* Komisji Europejskiej *dla nauczycieli - Jak wykrywać i zwalczać dezinformację*,
- [S.M. 4.7](#) to kwestionariusz samooceny, również wymieniony w podkategorii materiałów do oceny,
- [S.M. 4.8](#): to plan działania, który zapewnia instruktorom instrukcje dotyczące prowadzenia dyskusji oceniającej, ponownie zawarte w materiałach oceniających.

- **Przegląd materiałów oceniających**

Moduł ten zawiera dwie (2) metody oceny i ewaluacji:

- [Kwestionariusz autorefleksji \(S.M. 4.7\)](#), który umożliwi uczestnikom samoocenę nowo nabytej wiedzy i umiejętności,
- [Plan aktywności \(S.M. 4.8\)](#), który zawiera wytyczne dla nauczycieli dotyczące prowadzenia dyskusji w kontekście klasy, w tym zadawania pytań, żądania pisemnych odpowiedzi i wymiany opinii na ich temat. Bardziej szczegółowe instrukcje dotyczące sposobu, w jaki instruktor może korzystać z materiałów do oceny, znajdują się w module 4 programu nauczania i odpowiednich materiałach uzupełniających (S.M.7 i S.M.8).

● MODUŁ 5 - Ocena i ewaluacja kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w szkołach

○ Wprowadzenie

▪ Przegląd

Stawanie się osobą "obeznaną z mediami cyfrowymi" oznacza rozwijanie kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych, aby korzystać z nich w sposób bardziej odpowiedzialny i odgrywać aktywną rolę w tworzeniu demokratycznego, pluralistycznego i spójnego społeczeństwa.

Moduł ten rozważa teoretyczne ramy mapowania i pomiaru tych kompetencji oraz opracowywania narzędzi i metod oceny i ewaluacji. Zapewnia również działania z kilkoma praktycznymi przykładami i ćwiczeniami skoncentrowanymi na kwestiach dezinformacji.

▪ Uwagi wstępne

Moduł ten proponuje ramy oceny kompetencji uczniów w zakresie korzystania z mediów cyfrowych. Ramom tym towarzyszą teoretyczne spostrzeżenia i praktyczne zasoby do oceny kompetencji uczniów. Teoretyczne spostrzeżenia są wzbogacone o studia przypadków oraz działania, które promują doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie projektowania, oceny i ewaluacji umiejętności korzystania z mediów cyfrowych przez uczniów w praktyce w klasie. Kolejnym cennym elementem są końcowe działania ewaluacyjne mające na celu aktywowanie autorefleksji uczestników kursu na poziomie metapoznawczym, aby uzyskać świadomość mocnych i słabych stron ich procesu nauczania.

Uczący się przeszkoleni w ramach tego programu nauczania to potencjalni przyszli nauczyciele uczestniczący w kursie stacjonarnym *Teachers 4.0 Digital Age* oraz aktualni nauczyciele uczestniczący w kursie online *Teachers 4.0 Digital Age*, organizowanych przez uniwersytety wchodzące w skład konsorcjum projektu Teachers 4.0 Digital Age .

▪ Efekty kształcenia

W tym module uczestnicy:

- Poznają teoretyczny model nauczania i uczenia się podstawowych umiejętności korzystania z mediów cyfrowych.
- Poznają teoretyczne ramy oceny i ewaluacji kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych.
- Zapoznają się z przykładami narzędzi i metod oceny kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych.
- Nauczą się opracowywać narzędzia oceny do pomiaru kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych.

- Słowa kluczowe:

Podstawowe ramy kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych; ocena kompetencji; mylna informacja; celowa dezinformacja; złośliwa dezinformacja.

- Podstawowe źródła

- Podstawowa bibliografia

Buckingham, D. (2003). *Media Education: Literacy, Learning, and Contemporary Culture*. Polity Press.

Buckingham D. (2014), *Developing Media Literacy: Concepts, Processes and Practices*. <https://davidbuckingham.net/wp-content/uploads/2015/04/media-literacy-concepts-processes-practices.pdf>

European Commission, Joint Research Centre, Vuorikari, R., Kluzer, S., & Punie, Y. (2022a). *DigComp 2.2, The Digital Competence framework for citizens – With new examples of knowledge, skills and attitudes*. Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2760/115376>

European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. (2022b). *Guidelines for teachers and educators on tackling disinformation and promoting digital literacy through education and training*. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/28248> (Also available in other languages).

Herrington, J., & Herrington, A. (1998). *Authentic assessment and multimedia: How university students respond to a model of authentic assessment*. Higher Education Research and Development, 17(3), 305-322. <https://doi.org/10.1080/0729436980170304>

Ranieri M. (2013), *A Toolkit for Digital & Media Literacy Education*. Ranieri, M. (2019). *Toolkit. Digital & Media Literacy Education. Virtual Stages Against Violence*. https://virtualstages.eu/media/vsav_toolkit_en.pdf

Winn, W. (1993). Instructional design and situated learning: Paradox or partnership. *Educational Technology*, 33(3), 16-21. <https://www.jstor.org/stable/44427985>

Young, M.F. (1993). Instructional design for situated learning. *Educational Technology Research and Development*, 41(1), 43-58. <https://doi.org/10.1007/BF02297091>

- Bibliografia uzupełniająca

Centre for the Development of Teaching and Learning. *An A-Z of Assessment Methods*. https://sites.reading.ac.uk/curriculum-framework/wp-content/uploads/sites/35/2022/03/A-Z_of_Assessment_Methods_FINAL_table.pdf

European Commission. (2011). *Testing and refining criteria to assess media literacy levels in Europe*. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4cbb53b5-689c-4996-b36b-e920df63cd40/language-en/format-PDF/source-search>

Grizzle, A., Wilson, C., Tuazon, R., Cheung, C. K., Lau, J., Fischer, R., Gordon, D., Akyempong, K., Singh, J., Carr, P. R., Stewart, K., Tayle, S., Suraj, O., Jaakkola, M., Thésée, G. & Gulston, C. (eds.). (2021). *Media and information literate citizens: think critically, click wisely!* UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000389216>

○ Przegląd dodatkowych materiałów dydaktycznych i edukacyjnych

Wszystkie materiały uzupełniające niezbędne do realizacji kursu są dostępne [tutaj](#). Zamieszczono tam następujące materiały dotyczące tego modułu:

- [SM5.1](#) - Ramy kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych
- [SM5.2](#) - Interaktywna burza mózgów z wykorzystaniem oprogramowania Mentimeter
- [SM5.3](#) - Sześciowymiarowy model analizy kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych
- [SM5.4](#) - Formularz oceny arkusza ewaluacyjnego
- [SM5.4.1](#) - Szablon projektu arkusza ewaluacyjnego
- [SM5.5](#) - Formularz oceny zadania autentycznego
- [SM5.5.1](#) - Szablon projektu autentycznego zadania
- [SM5.6](#) - Plan ewaluacji scenariusza lekcji na temat umiejętności korzystania z mediów cyfrowych w oparciu o ramy kompetencji zaproponowane w tym module.
- [SM5.7](#) - Kwestionariusz końcowy autorefleksji na temat nabytej wiedzy i umiejętności metaewaluacyjnych.

○ Przegląd materiałów ewaluacyjnych

Moduł jest przeznaczony do oceny i ewaluacji kompetencji w zakresie mediów cyfrowych, ale dwa (2) ćwiczenia są specjalnie ukierunkowane na ocenę procesu i ocenę podsumowującą dla krytycznej autorefleksji uczestników na temat narzędzi stworzonych i wypróbowanych w module:

- proces autorefleksji polegający na krytycznej i systematycznej analizie narzędzi [SM5.4](#) i [SM5.5](#) zaproponowanych w ramach modułu, mający na celu zachęcenie uczestników do metarefleksji i przeglądu zauważonych niedoskonałości
- końcowy kwestionariusz autorefleksji ([SM5.7](#)).

● MODUŁ 6 - Praktyki medialne dzieci i uczniów

○ Wprowadzenie

▪ Przegląd

Moduł ten wskazuje na kilka opartych na teorii odpowiedzi na pytanie, dlaczego edukatorzy medialni powinni uczyć się o praktykach medialnych uczniów i angażować się w nie. Przedstawiono w nim również teoretyczne ramy dla zrozumienia cyfrowych praktyk dzieci, podkreślając, w jaki sposób różne czynniki wpływają na ich doświadczenia online i ich konsekwencje. Moduł kończy się kilkoma przykładami działań, które nauczyciele mogą wykorzystać, aby dowiedzieć się więcej o kulturze cyfrowej i medialnej swoich uczniów. Ćwiczenia te uświadamiają również uczniom ich cyfrowe praktyki, pomagając im szerzej zrozumieć ich umiejscowienie w życiowym doświadczeniu.

▪ Uwagi wstępne

Niektórzy twierdzą, że szkoła powinna trzymać się z dala od kultury cyfrowej i medialnej uczniów, ponieważ przyjęcie jej i zaangażowanie się w nią oznaczaloby jej legitymizację. Niemniej jednak w tym module będą prowadzone rozważania na temat cyfrowych praktyk uczniów i ich kluczowego znaczenia dla edukatorów, zwłaszcza tych, którzy chcą nauczyć uczniów, jak radzić sobie z dezinformacją. Wzrost znaczenia procesu uczenia się, zwiększenie zaangażowania uczniów w działania edukacyjne i oferowanie aktualnej wiedzy, którą uczniowie mogą szybko zastosować w swoim cyfrowym życiu, to kluczowe powody, dla których zaangażowanie się w cyfrowe praktyki uczniów jest pożądane. Oprócz tego, w module omawiane są teoretyczne podstawy wymienionych czynników, aby pomóc nauczycielom umiejscowić swoje działania eksploracyjne w ich ramach koncepcyjnych i skutecznie wykorzystać je w swoich klasach. W module powody te rozpatrywane są pod kątem trzech głównych paradygmatów – praw dziecka w erze cyfrowej, pedagogiki oraz badań nad mediami i komunikacją – oferując, w miarę możliwości, więcej niż jedną teorię, która może wspierać znaczenie odkrywania cyfrowych praktyk dzieci na zajęciach zawierających elementy edukacji medialnej.

Na przykład, zgodnie z zasadami określonymi w [GC 25 UNCRC](#), słuchając dzieci i włączając ich cyfrowe doświadczenia do programu nauczania, nauczyciele nie tylko są przewodnikami uczniów w bezpiecznym i odpowiedzialnym poruszaniu się po przestrzeniach cyfrowych, wzmacniając prawo do bezpiecznego środowiska online, ale także wspierają prawa uczniów do informacji, wolności (wypowiedzi, myśli i zrzeszania się) oraz ich prawo do prywatności, a tym samym wspierają rozwój odpowiedzialnych cyfrowo obywateli, którzy rozumieją swoje prawa i obowiązki w erze cyfrowej (zobacz krótki film [Prawa dziecka w cyfrowym świecie \(w j. ang.\)](#), opracowany w ramach [projektu uSkills](#)).

▪ Efekty kształcenia

Po zakończeniu tego modułu uczestnicy będą w stanie:

- Określić znaczenie badania praktyk medialnych uczniów w nauczaniu edukacji medialnej, a w szczególności krytycznego myślenia i sposobów radzenia sobie z dezinformacją.
- Przedstawić różne perspektywy i argumenty przemawiające za znaczeniem badania praktyk medialnych dzieci.
- Przytoczyć kilka teoretycznych podejść teoretycznych, które pomogą nauczycielom zrozumieć różne informacje, które otrzymują na temat cyfrowego życia dzieci.
- Określić możliwe praktyczne działania, które można wykorzystać z uczniami w celu zbadania ich praktyk medialnych i włączenia elementów z doświadczeń medialnych uczniów do swoich działań dydaktycznych.

▪ Słowa kluczowe

Prawa dziecka w świecie cyfrowym, pedagogika wrażliwa kulturowo, teoria usytuowanego uczenia się, teorie mediów, Model EU Kids Online (EUKO), dobrostan dzieci.

○ Podstawowe zasoby

- Boyd, D. (2014). *It's Complicated: The Social Lives of Networked Teens*. Yale University Press.
- Cannon, M., Connolly, S., & Parry, R. (2020). Media literacy, curriculum and the rights of the child. *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*, 43(2), 322–334. <https://doi.org/10.1080/01596306.2020.1829551>
- Eynon, R. (2020). The myth of the digital native: Why it persists and the harm it inflicts. In OECD. *Education in the Digital Age. Healthy and Happy Children*. Ch. 9 <https://doi.org/10.1787/2dac420b-en> Available at <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/2dac420b-en/index.html?itemId=/content/component/2dac420b-en>
- Lave, J. & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge University Press.
- Livingstone, S. & Third, A. (2017). Children and young people's rights in the digital age: an emerging agenda. *New Media & Society*, 19(5), 657–670. <https://doi.org/10.1177/1461444816686318>
- Livingstone, S., Mascheroni, G. & Staksrud, E. (2017). European research on children's internet use: Assessing the past and anticipating the future. *New Media & Society*, 20(3), 1–20. <https://doi.org/10.1177/1461444816685930>
- UNICEF Polska (2019). *Prawa dziecka i edukacja o prawach dziecka. Historia • Teoria • Praktyka*, Połowniak-Dąbrowska M. Warszawa., [PRAWA DZIECKA I EDUKACJA O PRAWACH DZIECKA](#)
- UNICEF Polska - *materiały edukacyjne w j. polskim*: [O prawach dziecka | UNICEF Polska – pomagamy dzieciom](#)
- United Nations (2021). *General comment No. 25 (2021) on children's rights in relation to the digital environment*. Available at: https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRC/C/GC/25&Lang=en

o Przegląd dodatkowych materiałów dydaktycznych i edukacyjnych

Wszystkie materiały pomocnicze niezbędne do przeprowadzenia kursu są dostępne [tutaj](#).

Materiały pomocnicze (SM) dla tego modułu mają na celu zarówno pomóc instruktorowi w prowadzeniu kursu (oferując prezentacje PPT, które mogą być używane jako takie lub dostosowane przez instruktora do potrzeb uczestników), jak i pomóc uczestnikom kursu w zapoznaniu się z dodatkową literaturą, na wypadek gdyby chcieli zagłębić się w niektóre tematy. SM oferuje również ćwiczenia edukacyjne i oceniające do wykorzystania przez instruktora. Dodatkowe materiały służące procesowi ewaluacji zawierają:

- [SM6.1](#) Wprowadzenie - Prezentacja PPT.
- [SM6.2](#) Wprowadzenie - Cyfrowe życie naszych uczniów
- [SM6.3](#) Materiały do czytania: Wigley, T. (2017, 12 października). Jeśli dzieci patrzą na swoje telefony zamiast na eksponaty, które im pokazujemy, to nasza wina - nie ich. LinkedIn
- [SM6.4](#) Zagadnienia teoretyczne - Prezentacja PPT.
- [SM6.5](#) Materiały do czytania: UNCRC-summary save the children
- [SM6.6](#) Materiały do czytania:
Konwencja-prawa-dziecka-tekst-przyjazny-dziecku-wersja
- [SM6.7](#) Ćwiczenie edukacyjne: "Mój codzienny cyfrowy świat"
- [SM6.8](#) Ćwiczenie edukacyjne Arkusz roboczy "Mój codzienny cyfrowy świat"
- [SM6.9](#) Ćwiczenie edukacyjne: "Co wie o mnie Internet?"
- [SM6.10](#) "Odkrywanie cyfrowego śladu" Materiały.

o Przegląd materiałów ewaluacyjnych

- [SM6.11](#) Materiały z instrukcjami dotyczącymi eseju "Instrukcja dotycząca pracy domowej Esej"
- [SM6.12](#) Plan aktywności - ocena refleksji własnej i grupy
- [SM6.13](#) Wolne czytanie z wykorzystaniem krytycznych rozmów z przyjaciółmi. Scenariusz
- [SM6.14](#) Materiały informacyjne z przykładowymi pytaniami do wykorzystania w ćwiczeniu "Wolne czytanie z wykorzystaniem krytycznych rozmów z przyjaciółmi"

● MODUŁ 7 - Kształtowanie kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych i radzenia sobie z dezinformacją

○ Wprowadzenie do kursu

▪ Przegląd

Moduł ten dotyczy rozumienia istoty tekstów medialnych w ich różnych przejawach, rozpoznawania uprzedzenia poznawczego, rozwijania krytycznego myślenia w kontakcie z przekazami i produktami medialnymi. Ponadto pozwala zapoznać się z różnymi technikami i narzędziami weryfikacji faktów, a także poznać istotę i specyfikę tworzenia i dystrybucji treści medialnych.

▪ Uwagi wstępne

Kompetencje w zakresie korzystania z mediów są ściśle związane z nauką o mediach. Nauka ta oferuje dodatkowy wgląd w ważne kwestie, takie jak rozumienie mediów (wiedza i umiejętności potrzebne do krytycznej analizy narzędzi i treści medialnych), świadomość medialna (wiedza związana z różnymi rodzajami mediów i ich klasyfikacją - tradycyjnymi i internetowymi, publicznymi i prywatnymi; korzyści i wyzwania, jakie konsumenci napotykają podczas korzystania z nich), postawa medialna (odpowiedni sposób postrzegania mediów, technologii cyfrowej i możliwości, jakie oferują) oraz zachowanie medialne (krytyczne korzystanie z mediów i stosowanie ich na potrzeby rozwoju osobistego i zawodowego). Te cztery atrybuty konsumpcji mediów można nazwać mądrością medialną, która jest ważnym warunkiem wstępnym dla każdego konsumenta, ponieważ z naszym udziałem lub bez niego media istnieją, są wszędzie i nadal będą odgrywać ważną rolę w życiu ludzi.

▪ Efekty kształcenia

Po zakończeniu tego modułu uczestnicy będą w stanie:

- Opisać charakter przekazów medialnych i materiałów publikowanych w mediach.
- Konstruować i dekonstruować przekazy medialne.
- Weryfikować źródła w celu uniknięcia mylnej informacji, celowej dezinformacji, złośliwej dezinformacji.
- Analizować szczegóły tekstów medialnych.

▪ Słowa kluczowe

Kompetencje w zakresie korzystania z mediów, kompetencje cyfrowe, przekaz medialny

o Podstawowe zasoby

▪ Bibliografia

Celot, P. (2021). *MEDIA COACH How to become a media literacy coach*. EAVI.

https://eavi.eu/wp-content/uploads/2021/09/The-Media-Coach-Book_How-to-become-a-media-literacy-coach.pdf

Centre for Media Literacy. (2012). *Media literacy. A system for learning any time, any where. Part 2: Tools for deconstruction*.

<https://www.medialit.org/sites/default/files/Part%20%20ToolsforDeconstruction2012.pdf>

Cortesi, S., Hasse, A., Lombana-Bermudez, A., Kim, S., & Gasser, U. (2020). *Youth and Digital Citizenship+ (Plus): Understanding Skills for a Digital World*. Berkman Klein Center Research Publication.

[Youth and Digital Citizenship+ \(Plus\): Understanding Skills for a Digital World](#)

Hobbs, R. (2010). *Digital and media literacy: a plan of action*. The Aspen Institute.

[Digital and Media Literacy: A Plan of Action](#)

Jolls, T., & Wilson, C. (2014). The Core Concepts: Fundamental to Media Literacy Yesterday, Today and Tomorrow. *Journal of Media Literacy Education*, 6(2), 68-78. [The Core Concepts: Fundamental to Media Literacy Yesterday, Today and Tomorrow](#)

[The Core Concepts: Fundamental to Media Literacy Yesterday, Today and Tomorrow](#)

▪ Zasoby medialne

BBC. (2024). *Editorial Guidelines*.

[Guidelines](#)

Crash Course. (2018, May 8). *Media Skills: Crash Course Media Literacy #11*. Youtube.

[Media Skills: Crash Course Media Literacy #11](#)

o Przegląd dodatkowych materiałów dydaktycznych

Wszystkie materiały uzupełniające do kursu są dostępne [tutaj](#). Zawierają one:

- [S.M 7.1](#): Obraz "Powiedz, co widzisz". Jest to zadanie wprowadzające zachęcające uczniów do identyfikowania, analizowania i weryfikowania przekazów medialnych.
- [S.M 7.2](#): Prezentacja PowerPoint "Dlaczego powinniśmy rozumieć umiejętność korzystania z mediów?". Wprowadza kamienie milowe w ramach modułu: autorstwo, format, odbiorcy, treść i cele, dotyczące rozumienia przekazów medialnych.
- [S.M 7.3](#): "Rozmowy kulturowe" - dwa zdjęcia (pierwsze przedstawia Bułgarię w rzeźbie Entropa, a drugie to mapa Bułgarii z jej historycznymi i kulturowymi punktami orientacyjnymi).
- [S.M 7.4](#): Zdjęcia przedstawiające państwa członkowskie UE – rzeźba Entropa

o Przegląd materiałów ewaluacyjnych (brak)

● MODUŁ 8 - Budowanie kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych w klasie: stawanie się obywatelami ery cyfrowej

○ Wprowadzenie do kursu

▪ Przegląd

Moduł ten ma na celu wyposażenie uczniów w kompetencje korzystania z mediów cyfrowych niezbędne do odpowiedzialnego i świadomego uczestnictwa w cyfrowym świecie. Moduł zapewnia nauczycielom strategie, działania i zasoby w celu rozwijania umiejętności krytycznego myślenia, świadomości etycznej oraz umiejętności tworzenia i analizy treści cyfrowych u uczniów, przygotowując ich do bycia skutecznymi, obeznanymi z mediami obywatelami cyfrowymi.

▪ Uwagi wstępne

W dzisiejszej erze cyfrowej, w której informacje szybko przepływają przez różne platformy, a narzędzia cyfrowe stały się integralną częścią zarówno sfery osobistej, jak i zawodowej, rozwijanie kompetencji korzystania z mediów cyfrowych stało się kluczowym elementem nowoczesnej edukacji. Moduł 8 koncentruje się na rozwijaniu u uczniów umiejętności i wiedzy potrzebnej do odpowiedzialnego i skutecznego poruszania się po cyfrowym świecie. Moduł ten ma na celu wzmocnienie wśród uczniów kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych, aby postępowali etycznie jako proaktywni obywatele cyfrowi, którzy potrafią krytycznie analizować i angażować się w treści medialne oraz uczestniczyć w cyfrowym świecie.

Pojęcie obywatelstwa cyfrowego obejmuje szereg kompetencji, które wykraczają poza zwykłe umiejętności techniczne. Obejmuje ono zrozumienie etycznych i społecznych implikacji interakcji cyfrowych, rozpoznawanie wpływu własnego cyfrowego śladu i podejmowanie świadomych decyzji podczas poruszania się po złożonym cyfrowym świecie. Moduł ten zapewnia nauczycielom ustrukturyzowane podejście do budowania i wzmocniania kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych, oferując strategie, działania i zasoby, które pomogą uczniom rozwinąć podstawowe kompetencje cyfrowe. Włączając edukację w zakresie kompetencji cyfrowych do zajęć lekcyjnych, nauczyciele mogą pomóc uczniom w rozwijaniu umiejętności krytycznego myślenia, świadomości etycznej i głębszego zrozumienia ich roli jako cyfrowych obywateli.

▪ Efekty kształcenia

Po ukończeniu modułu uczestnicy będą w stanie:

- Rozumieć i krytycznie oceniać przekazy medialne
- Rozwijać umiejętności cyfrowe w zakresie wyszukiwania informacji i tworzenia treści
- Wykazywać się odpowiedzialnym zachowaniem w sieci i obywatelstwem cyfrowym.

- Angażować się w krytyczne dyskusje na temat umiejętności korzystania z mediów i ich wpływu na społeczeństwo.

- **Słowa kluczowe**

kompetencje medialne, kompetencje cyfrowe, obywatelstwo cyfrowe, krytyczne myślenie, konsumpcja mediów, cyfrowy wellbeing, bezpieczeństwo cyfrowe, etyka cyfrowa, sztuczna inteligencja.

- **Podstawowe zasoby**

EAVI. (2009). *Study on Assessment Criteria for Media Literacy Levels. A comprehensive view of the concept of media literacy and understanding of how media literacy level in Europe should be assessed: Final report for the European Commission*. Publications Office of the European Union.

[EAVI Study on Assessment Criteria for Media Literacy Levels in Europe](#)

European Commission. (2007). *Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: A European approach to media literacy in the digital environment*.

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM%3A2007%3A0833%3AFIN%3AEN%3APDF>

European Commission: European Education and Culture Executive Agency. (2017). *Citizenship education at school in Europe*. Publications Office of the European Union.

<https://data.europa.eu/doi/10.2797/536166>

European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. (2019). *Key competences for lifelong learning*. Publications Office.

<https://data.europa.eu/doi/10.2766/569540>

European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Digital education action plan 2021-2027. (2023). *Improving the provision of digital skills in education and training*. Publications Office of the European Union.

<https://data.europa.eu/doi/10.2766/149764>

European Commission, Joint Research Centre, Vuorikari, R., Kluzer, S., & Punie, Y. (2022). *DigComp 2.2, The Digital Competence framework for citizens – With new examples of knowledge, skills and attitudes*. Publications Office of the European Union.

<https://data.europa.eu/doi/10.2760/115376>

- **Przegląd dodatkowych materiałów dydaktycznych i edukacyjnych**

Wszystkie materiały pomocnicze niezbędne do przeprowadzenia kursu są dostępne [tutaj](#). Lista materiałów obejmuje:

- [S.M. 8.1](#) opisuje ćwiczenia wykorzystujące obrazy generowane przez sztuczną inteligencję. Działanie to ma na celu pomóc uczniom zrozumieć, w jaki sposób elementy wizualne mogą wywoływać różne emocje i wpływać na reakcje emocjonalne.

- [S.M. 8.2](#) zawiera ćwiczenie, w którym uczniowie analizują przykłady propagandy generowanej przez sztuczną inteligencję, aby zidentyfikować techniki takie jak dezinformacja, manipulacja emocjonalna, wspieranie krytycznego myślenia i umiejętności korzystania z mediów.
- [S.M. 8.3](#) zawiera ćwiczenie, w którym uczniowie analizują różne scenariusze zachowań online, aby poznać cyfrową etykietę.
- [S.M. 8.4](#) obejmuje ćwiczenie o nazwie "Digital Wellbeing Adventure", w którym uczniowie badają różne scenariusze związane z nawykami cyfrowymi i ich wpływem na dobrostan ich użytkownika.
- [S.M. 8.5](#) wprowadza narzędzie samooceny kompetencji cyfrowych uczniów, koncentrując się na ich zrozumieniu cyfrowych śladów, kontroli informacji, umiejętności korzystania z mediów i odpowiedzialnego obywatelstwa cyfrowego.
- [S.M. 8.6](#) obejmuje ćwiczenie, w którym uczniowie tworzą mapę myśli, aby zastanowić się nad swoimi kompetencjami w zakresie obywatelstwa cyfrowego.
- [S.M. 8.7](#) przedstawia interaktywną grę z wykorzystaniem kart, zaprojektowaną w celu nauczania kluczowych pojęć z zakresu kompetencji medialnych i cyfrowych.

- **Przegląd materiałów ewaluacyjnych**

Dla tego modułu przewidziano dwa rodzaje oceny:

- [S.M. 8.5](#) wprowadza narzędzie samooceny kompetencji medialnych i cyfrowych uczniów, koncentrując się na ich zrozumieniu cyfrowych śladów, kontroli informacji i umiejętnego korzystania z mediów cyfrowych.
- [S.M. 8.6](#) zawiera ćwiczenie, w którym uczniowie tworzą mapę myśli, aby zastanowić się nad swoimi kompetencjami w zakresie obywatelstwa cyfrowego.

Szczegółowy opis sposobu, w jaki te ćwiczenia mają być wykonywane przez uczestników i oceniane przez instruktorów, są zawarte w module 8 programu nauczania. Oba te materiały do oceny są częścią materiałów uzupełniających modułu 8, jak wskazano powyżej.

● MODUŁ 9 - Różnorodność wśród uczniów

○ Wprowadzenie do kursu

▪ Przegląd

Celem tego modułu jest omówienie podstawowych pojęć związanych z różnorodnością uczniów w klasie. Moduł ten rozpoczyna się od określenia różnorodności. Wskazuje, dlaczego jest ona ważna oraz co różnorodność i kultura oznaczają w kontekście edukacyjnym. Charakteryzuje różne wymiary różnorodności i omawia je pod kątem wpływu dezinformacji i fałszywych informacji na temat różnych grup społecznych w środowisku szkolnym. Moduł kończy się kilkoma dodatkowymi ćwiczeniami, które można wykorzystać do zajęć.

▪ Uwagi wstępne

Różne perspektywy i doświadczenia oraz różnorodność wzbogacają dyskusje w klasie i promują krytyczne myślenie. Uczniowie w klasach o zróżnicowanych osobowościach i kulturach mogą interaktywnie rozwijać umiejętności, szybciej się uczyć, kwestionować założenia i stereotypy oraz rozważać alternatywne punkty widzenia. Różnorodność jest kluczowa dla uczniów szkół podstawowych, ponieważ pomaga im docenić różnice między ludźmi i kulturami. Z drugiej strony członkowie określonych tożsamości społecznych, które można zidentyfikować w klasie, mogą reagować inaczej lub być bardziej wrażliwi na fałszywe wiadomości i dezinformację określonego typu. Pewne grupy, ich cechy i członkowie są również częstymi celami dezinformacji lub fałszywych wiadomości. Moduł wskazuje jak ważne jest zrozumienie, w jaki sposób fałszywe wiadomości mogą wpływać na określone grupy.

▪ Efekty kształcenia

Po ukończeniu modułu uczestnicy będą:

- Posiadać wiedzę o istotności różnorodności w klasie
- Identyfikować rodzaje różnorodności
- Rozumieć, w jaki sposób dezinformacja i fałszywe wiadomości mogą wpływać na grupy społeczne w klasie

▪ Słowa kluczowe

Różnorodność, kultura, język uprzedzeń, stereotypy, stygmatyzowane mniejszości

○ Podstawowe zasoby

Basilici, M.C., Palladino, B.E., & Menesini E. (2022). Różnorodność etniczna i zastraszenie w szkole: Przegląd systematyczny. *Aggression and Violent Behavior*, 65(4), <https://doi.org/10.1016/j.avb.2022.101762>

Davies, M.J., Highfield, C., & Foreman-Brown, G. (2023). Przekonania nauczycieli szkół średnich na temat związku między tożsamością kulturową uczniów a ich zdolnością do

- krytycznego myślenia. *Journal of Pedagogical Research*, / (4), 75-90.
<https://doi.org/10.33902/JPR.202320538>
- Iniesto, F., & Bossu, C. (2023). Równość, różnorodność i włączenie w otwartej edukacji: Systematyczny przegląd literatury. *Distance Education*, 44(4), 694-711.
<https://doi.org/10.1080/01587919.2023.2267472>
- Fontenelle-Tereshchuk, D. (2020). Różnorodność w salach lekcyjnych: Podejście do szkół skoncentrowane na człowieku. *Interchange*, 51, 429-439.
<https://doi.org/10.1007/s10780-020-09402-4>

o Przegląd dodatkowych materiałów dydaktycznych

Wszystkie materiały uzupełniające niezbędne do przeprowadzenia kursu są dostępne [tutaj](#).
Lista zawiera następujące zasoby::

- [S.M9.1](#): Prezentacja PowerPoint "Różnorodność wśród uczniów", która może być wykorzystana przez instruktora.
- [S.M9.2](#): Raport przedstawiający najnowsze inicjatywy polityczne każdego kraju UE "Promowanie różnorodności i integracji w szkołach w Europie", który jest wykorzystywany jako odniesienie i stanowi podstawową literaturę do opcjonalnego działania 3.
- [S.M9.3](#): Uwagi dla instruktora do ćwiczenia 1.

o Przegląd materiałów ewaluacyjnych

W tym module przewidziano jedno ćwiczenie oceniające: Plakat obalający mit/ stereotyp.

Można użyć następujących materiałów:

- [S.M9.4](#): Plik PDF z podręcznikiem Debunking Handbook, który można wykorzystać do oceny i ewaluacji projektu.
- [S.M9.5](#): Z propozycją oceny punktowej projektu.
- [S.M9.6](#): Dokumenty bazowe, do projektu zaliczeniowego

• MODUŁ 10 - Praktyczne przykłady scenariuszy lekcji

○ Wprowadzenie do kursu

▪ Przegląd

Nauczanie wymaga starannego planowania, od treści informacyjnych po wybór najlepszych metod, materiałów i warunków do ich realizacji. Dezinformacja jest szczególnie trudnym tematem, wymagającym bardziej złożonych materiałów i metod w porównaniu z tradycyjnym nauczaniem. Aby wesprzeć nauczycieli w ich wysiłkach zmierzających do przekształcenia uczniów w odpowiedzialnych internautów, moduł ten proponuje modelowe instrukcje do projektowania skutecznych scenariuszy lekcji, a także praktyczne przykłady, które można użyć, dostosować lub wykorzystać jako inspirację.

▪ Uwagi wstępne

W świecie chaosu informacyjnego i infodemii naukowcy i władze wzywają do podjęcia działań przeciwko dezinformacji (Komisja Europejska, 2018; Wardle & Derakhshan, 2017; Zarocostas, 2020). W tym wezwaniu edukacja ma kluczową rolę w ochronie przed dezinformacją (Komisja Europejska, 2018). Choć badania prowadzone na całym świecie od dawna wskazują na potrzebę kształcenia u uczniów kompetencji informacyjnych już na wczesnym etapie formalnej edukacji (np. Batool i Webber, 2019; Bowler i in., 2001; Moore i Kearsley, 2005), powszechna praktyka nauczania na etapie podstawowym i średnim pozostaje niewystarczająca i niespójna. Ponad dziesięć lat temu jedną z głównych obaw nauczycieli zgłoszonych we wczesnym badaniu było to, że wielu "uczniom brakuje umiejętności krytycznej oceny informacji online" (Vega & Robb, 2019). Niedawne badania wykazały, że uczniowie mogą teraz szybko i łatwo wyszukiwać informacje online na dowolny interesujący ich temat, ale znaczny odsetek nie odróżnia informacji prawdziwych od fałszywych (Kahne & Bowyer, 2017; Wineburg et al., 2016). Podsumowując, badania te pokazują, że gimnazjaliści, licealiści i studenci, którzy uczestniczyli w lekcjach mających na celu poprawę zdolności oceniania treści cyfrowych, udoskonaliли swoje umiejętności w tym zakresie. W związku z tym nasz moduł pomaga uczestnikom w projektowaniu skutecznych scenariuszy lekcji, w konkretnym kontekście rozwijania kompetencji uczniów w zakresie radzenia sobie z dezinformacją. Planowanie lekcji jest podstawą organizacji procesu nauczania, wspierając nauczyciela w tworzeniu równowagi między celami nauczania, treściami nauczania, strategiami nauczania (metodami i materiałami dydaktycznymi) oraz strategiami oceny (metodami i narzędziami oceny).

▪ Efekty kształcenia

Po ukończeniu modułu uczestnicy będą potrafili:

- wymienić podstawowe cechy scenariuszy lekcji,
- opisać model projektowania scenariusza lekcji,
- opracować scenariusz lekcji dotyczący zagadnień związanych z dezinformacją.

- Słowa kluczowe

Scenariusz lekcji, model edukacyjny, typ lekcji, cele operacyjne

- Podstawowe zasoby

- Podstawowa bibliografia

Komisja Europejska (2022). Wytyczne dla nauczycieli dotyczące zwalczania dezinformacji i promowania umiejętności cyfrowych poprzez kształcenie i szkolenie. Unia Europejska. [Wytyczne dla nauczycieli i pedagogów dotyczące przeciwdziałania dezinformacji i upowszechniania umiejętności cyfrowych za pośrednictwem kształcenia i szkolenia \(wersja polska\)](#)

Ilie, M. D. (2014a). Adaptacja modelu instruktazowego Gagné w celu zwiększenia efektywności nauczania w klasie: wpływ na rumuńskie uniwersytety. *Educational Technology Research and Development*, 62, 767-794.

Ilie, M. (2014b). *EU citizen Handbook of instructional strategies on evidence based foundation for teaching in primary schools*. Eikon Editure.

- Bibliografia uzupełniająca

Bowler, L., Large, A., & Rejskind, G. (2001). Uczniowie szkół podstawowych, umiejętność korzystania z informacji i sieci. *Education for Information*, 19(3), 201-223. [Primary school students, information literacy and the Web - IOS Press](#)

Early, J. O., Robillard, A., Rooks, R., & Smith, R. L. (2024). Pedagogika i propaganda w erze postprawdy: Badanie skutecznych podejść do nauczania o błędnych / dezinformacjach. *Pedagogy in Health Promotion*, 10(3), 152-165. <https://doi.org/10.1177/23733799231218936>.

Komisja Europejska. (2018). *Plan działania na rzecz zwalczania dezinformacji. Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Plan działania na rzecz zwalczania dezinformacji*. Bruksela. [EUROPEAN COMMISSION HIGH REPRESENTATIVE OF THE UNION FOR FOREIGN AFFAIRS AND SECURITY POLICY Brussels, 5.12.2018 JOIN\(2018\) 36](#).

Gagné, R. i Briggs, L.J. (1974) *Principles of Instructional Design*. Holton, Rinehart & Winston.

Valverde-Berrocoso, J., González-Fernández, A., & Acevedo-Borrega, J. (2022). Dezinformacja i wielojęzyczność: Systematyczny przegląd literatury. *Comunicar*, 30(70), 97-110.

- Przegląd dodatkowych materiałów dydaktycznych

Wszystkie materiały pomocnicze niezbędne do przeprowadzenia kursu są dostępne [tutaj](#). Lista zawiera:

- [S.M. 10.1](#) - Opis 12 działań dydaktycznych zgodnie z dostosowanym modelem dydaktycznym Gagné.
- [S.M. 10.2](#) - Ogólny opis wstępnego komponentu scenariusza lekcji. Przedstawia kluczowe sekcje i rodzaj informacji, które należy uwzględnić w każdej sekcji.
- [S.M. 10.3](#) - Ogólny opis części opisowej scenariusza lekcji. Przedstawia kluczowe sekcje

i rodzaj informacji, które należy uwzględnić w każdej sekcji.

- [S.M. 10.4.1](#) - Przedstawia przykładowy plan lekcji zgodnie z wymaganiami typu lekcji zatytułowanego: "Lekcja treningu umiejętności i zdolności".
- [S.M. 10.4.2](#) - Przedstawia przykładowy plan lekcji zgodnie z wymaganiami typu lekcji zatytułowanego: "Lekcja utrwalająca".
- [S.M. 10.4.3](#) - Przedstawia przykładowy scenariusz lekcji zgodnie z wymaganiami typu lekcji pt: "Lekcja kontrolna".
- [S.M. 10.4.4](#) - Przedstawia przykładowy scenariusz lekcji zgodny z wymaganiami typu lekcji pt. "Lekcja wprowadzająca nowy materiał".
- [S.M. 10.5](#) - Zawiera linki do materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w przykładzie scenariusza lekcji 1 (S.M. 4.1).
- [S.M. 10.5.1](#)- Prezentacja PowerPoint - Materiały dydaktyczne wykorzystane w przykładzie scenariusza lekcji 1 (S.M. 10.4.1).
- [S.M. 10.5.2](#)- Zasoby medialne - Materiały edukacyjne wykorzystane w przykładzie scenariusza lekcji 1 (S.M. 10.4.1).
- [S.M. 10.5.3](#) - Broszura z rozwiązaniem ćwiczenia - Materiały dydaktyczne wykorzystane w przykładzie scenariusza lekcji 1 (S.M. 10.4.1).
- [S.M. 10.6](#) - Zawiera wskazówki dotyczące sposobu opracowywania celów operacyjnych.
- [S.M. 10.7](#) - Przedstawia listę metod nauczania skoncentrowanych na uczniu, które mogą być stosowane/adaptowane przez nauczycieli.
- [S.M. 10.8](#) - Linki do dwóch głównych zasobów wykorzystanych podczas opracowywania modułu.
- [S.M. 10.9](#) - Przedstawia trzy dobrze znane taksonomie zasad dydaktycznych, dla każdej z nich oferujemy konkretne definicje, a także wskaźniki ich integracji w działaniach dydaktycznych.
- [S.M. 10.10](#) - Podaje przykłady metod/działań przydatnych do oceny kształtującej.
- [S.M. 10.11](#) - Podaje przykłady metod/działań przydatnych do oceny sumatywnej.
- [S.M. 10.12](#) - Zawiera listę zasobów, do których nauczyciele mogą uzyskać dostęp, aby pomóc im w opracowaniu scenariuszy lekcji na temat zwalczania dezinformacji. Są one zróżnicowane: od artykułów informacyjnych po gry edukacyjne.

○ **Przegląd materiałów ewaluacyjnych**

W tym module wykorzystywane są dwa działania oceniające:

1. Pod koniec modułu zbierane są informacje zwrotne dotyczące opinii uczestników na temat treści modułu i metody jego realizacji, przy użyciu formularza online z pytaniami otwartymi.
2. Wszyscy uczestnicy mają za zadanie zaprojektować scenariusz lekcji dla wybranego przez siebie przedmiotu na temat zwalczania dezinformacji. Uczestnicy piszą te plany lekcji poza modułem i wysyłają je do instruktorów, aby otrzymać informacje zwrotne na ich temat.

- ZAŁĄCZNIKI
- Przegląd ogólnych materiałów dodatkowych - (dotyczy wszystkich modułów)
  - Lista uczestników
  - Lista obecności
  - Szablon raportu z seminarium
  - Certyfikaty uczestnictwa
  - Formularze oceny: przed i po szkoleniu

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

Università
degli Studi
di Palermo

CYPRUS PEDAGOGICAL
INSTITUTE

MINISTERUL EDUCAȚIEI

cesie

○ Lista uczestników

Kraj:	
Organizacja partnerska:	
ID seminarium:	

N.	Imię i nazwisko	Numer telefonu	E-mail	Organizacja	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

○ Lista uczestników

N.	Imię i nazwisko	Numer telefonu	E-mail	Organizacja	Podpis
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					

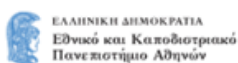
SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

Università
degli Studi
di Palermo

CYPRUS PEDAGOGICAL
INSTITUTE

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

INSTITUTE
of EDUCATIONAL
POLICY

ATHENS
LIFELONG
LEARNING
INSTITUTE

ŁÓDZKIE
CENTRUM
DOSKONALENIA
NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA
PRAKTYCZNEGO

ReadLab
Research Innovation and Development Lab

MINISTERUL EDUCAȚIEI

eavi
MEDIA LITERACY FOR CITIZENSHIP

ENGINEERING
DIGITAL SKILLS
ACROSS EUROPE
- ALL
- DIGITAL

cesie
CENTRE FOR EDUCATIONAL
SCIENCE INNOVATION AND
DEVELOPMENT

Lista obecności

Kraj:		Data	
Organizacja partnerska:		Czas	
ID seminarium:		Miejsce	
		Nr sesji	

N.	Imię i nazwisko	Data	Godzina rozpoczęcia	Czas zakończenia	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

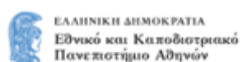

Lista obecności

N.	Imię i nazwisko	Data	Godzina rozpoczęcia	Czas zakończenia	Podpis
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

MINISTERUL EDUCAȚIEI

o Raport z seminarium

Organizacja partnerska	
Kraj realizacji szkolenia	
Kod/Numer seminarium	
Sposób realizacji	
MIEJSCE REALIZACJI	
Organizacja	
Adres	
Dane kontaktowe	
TREŚĆ SEMINARIÓW	
Data i godzina	
Czas trwania	
Trenerzy/Facylitatorzy	
UCZESTNICY	
Liczba uczestników	
Imiona i nazwiska uczestników	
Podsumowanie informacji / krótki profil uczestników	
INNE KWESTIE	
W tym miejscu można podać krótki opis uwag	
ZAŁĄCZNIKI	
Załącznik 1. Lista obecności	
Załącznik 2. Zdjęcia	
Załącznik 3. Wykorzystane prezentacje (Powerpoint, Prezi itp.)	
Załącznik 4. Formularze oceny	

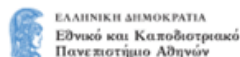
SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

Università
degli Studi
di Palermo

CYPRUS PEDAGOGICAL
INSTITUTE

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Research Innovation and Development Lab

Certyfikaty uczestnictwa: [Szablon Canva](#)

(Kopie powinny zostać przetłumaczone i dostosowane do każdego kontekstu krajowego).

o Formularz oceny wstępnej

SEKCJA 1: INFORMACJE (wystarczy postawić znak X w odpowiednim polu!)

1.1. Wskaż kraj, w którym odbędzie się szkolenie.

☐	Cypr
☐	Rumunia
☐	Grecja
☐	Polska
☐	Bułgaria
☐	Włochy

1.2. Wskaż swoją płeć, wybierając odpowiednią odpowiedź.

1. Mężczyzna
2. Kobieta
3. Wolę nie odpowiadać

1.3. Podaj swój wiek w latach: _____

SEKCJA 2: WYKSZTAŁCENIE I CELE

2.1. Czy uczestniczyłeś(-aś) wcześniej w jakimkolwiek szkoleniu dotyczącym kompetencji w zakresie korzystania z mediów cyfrowych lub edukacji medialnej?

1. Tak (jeśli tak, przejdź do pytania 2.2)
2. Nie (jeśli nie, przejdź do pytania 2.3)

2.2. Jeśli tak, jakiego rodzaju szkolenie odbyłeś(-łaś)? (Należy określić)

2.3. Jak ważne jest dla Ciebie doskonalenie kompetencji cyfrowych i zwalczanie dezinformacji?

1. Nieważne
2. Nieco ważne
3. Umiarkowanie ważne
4. Ważne
5. Bardzo ważne

2.4. Jakie są Twoje główne cele uczestnictwa w tym szkoleniu? (Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź).

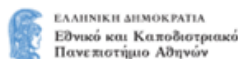
1. Aby poprawić moje kompetencje w zakresie korzystania z mediów cyfrowych
2. Aby dowiedzieć się, jak identyfikować i zwalczać dezinformację
3. Aby lepiej nauczać krytycznego myślenia
4. Aby wdrożyć nowe narzędzia cyfrowe do mojego warsztatu edukacyjnego
5. Aby lepiej wspierać moich uczniów w zrozumieniu i korzystaniu z mediów cyfrowych
6. Inne (należy określić): _____

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

Università
degli Studi
di Palermo

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Oceń swoją zgodę z poniższymi stwierdzeniami w skali od 1 (zdecydowanie się nie zgadzam) do 5 (zdecydowanie się zgadzam):

SEKCJA 3: SAMOCENA kompetencji cyfrowych i medialnych

3.1 Poczucie własnej skuteczności w korzystaniu z komputera

1	2	3	4	5			
Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam			
3.1.1. Umiejętnie posługuję się komputerem.			1	2	3	4	5
3.1.2. Czuję, że łatwo jest mi nauczyć się obsługi programów komputerowych.			1	2	3	4	5
3.1.3. Rozumiem terminy związane z oprogramowaniem komputerowym.			1	2	3	4	5
3.1.4. Czuję się kompetentny, by poradzić sobie z zadaniem komputerowym bez pomocy.			1	2	3	4	5
3.1.5. Wierzę, że łatwo jest mi opanować umiejętności komputerowe.			1	2	3	4	5
3.1.6. Potrafię rozwiązywać problemy związane z komputerami.			1	2	3	4	5
3.1.7. Czuję, że mam kontrolę nad tym, co robię, gdy korzystam z określonego programu komputerowego.			1	2	3	4	5

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

Università
degli Studi
di Palermo

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

MINISTERUL EDUCAȚIEI

3.2. Postrzegana użyteczność systemów e-learningowych

1	2	3	4	5				
Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam				
3.2.1.	Wierzę, że systemy e-learningowe są użytecznymi narzędziami do nauki.			1	2	3	4	5
3.2.2.	Wierzę, że korzystanie z e-learningu jest skuteczne w nauce.			1	2	3	4	5
3.2.3.	Uważam, że treści e-learningowe są pouczające.			1	2	3	4	5
3.2.4.	Zamierzam korzystać z narzędzi e-learningowych, aby poprawić swoje umiejętności nauczania.			1	2	3	4	5
3.2.5.	E-learning pomoże mi utrzymać motywację do rozwoju zawodowego.			1	2	3	4	5

SOSCIEATH

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

UNIVERSITY
OF LODZ

Università
degli Studi
di Palermo

CYPRUS PEDAGOGICAL
INSTITUTE

INSTITUTE
of EDUCATIONAL
POLICY

ATHENS
LIFELONG
LEARNING
INSTITUTE

ŁÓDZKIE
CENTRUM
DOSKONALENIA
NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA
PRAKTYCZNEGO

ReadLab
Research Innovation and Development Lab

MINISTERUL EDUCAȚIEI

eavi
MEDIA LIBRARY FOR CITIZENSHIP

ENHANCING
DIGITAL SKILLS
ACROSS EUROPE
- ALL -
- DIGITAL -

cesie

EKCJA 4: Kompetencje medialne I KRYTYCZNE MYŚLENIE

4.1. Zrozumienie mediów

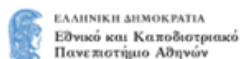
1	2	3	4	5					
Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Zgadzam się	Zdecydowanie się zgadzam					
4.1.1.	Wiem, że media przedstawiają informacje w sposób selektywny i wiem, jak interpretować przekazy medialne (np. jawny i ukryty język mediów).		1	2	3	4	5		
4.1.2.	Wiem, jak działa produkcja i dystrybucja mediów (np. od źródła do artykułu, filtrowanie wiadomości).		1	2	3	4	5		
4.1.3.	Wiem, w jaki sposób treści medialne są dostosowywane do odbiorców docelowych (np. spersonalizowana oferta online za pomocą plików cookie, gazety/kanaly telewizyjne/strony internetowe i ich odbiorcy docelowi).		1	2	3	4	5		
4.1.4.	Potrafię oceniać treści medialne, biorąc pod uwagę różne kryteria (np. ścisłość informacji, porównywanie informacji, docenianie aspektów estetycznych).		1	2	3	4	5		
4.1.5.	Jestem świadomy potencjalnych negatywnych skutków mediów, takich jak dezinformacja lub stronniczość.		1	2	3	4	5		
4.1.6.	Jestem świadomy swojego zachowania w mediach (np. praw autorskich, nielegalnego pobierania plików, niebezpiecznych zachowań w mediach).		1	2	3	4	5		

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

Università
degli Studi
di Palermo

MINISTERUL EDUCAȚIEI

4.2. Postrzegana przydatność dla przyszłego "ja"

1	2	3	4		5				
Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam		Zdecydowanie się zgadzam				
4.2.1.	Integracja technologii poprawi moją efektywność nauczania.		1	2	3	4	5	6	7
4.2.2.	Korzystanie z narzędzi cyfrowych zwiększy moje zaangażowanie w pracę z uczniami.		1	2	3	4	5	6	7
4.2.3.	Promowanie umiejętności cyfrowych ma kluczowe znaczenie dla przygotowania uczniów na przyszłość.		1	2	3	4	5	6	7

o Formularz oceny po szkoleniu

SEKCJA 1: Metryczka (wystarczy postawić znak X w odpowiednim polu!)

1.1. Wskaż kraj, w którym odbyło się szkolenie.

☐	Cypr
☐	Rumunia
☐	Grecja
☐	Polska
☐	Bułgaria
☐	Włochy

1.2. Wskaż swoją płeć, wybierając odpowiednią odpowiedź.

1. Mężczyzna
2. Kobieta
3. Wolę nie odpowiadać

1.3. Podaj swój wiek w latach: _____

SEKCJA 2: OCENA SZKOLEŃ

2.2. Organizacja szkolenia

1 = zdecydowanie się nie zgadzam, 2 = nie zgadzam się, 3 = nie jestem pewien, 4 = zgadzam się, 5 = zdecydowanie się zgadzam (wystarczy postawić znak X w odpowiednim polu!).		1	2	3	4	5
L.1	Cele szkolenia zostały jasno określone.					
L.2	Zachęcano do uczestnictwa i interakcji.					
L.3	Poruszane tematy były dla mnie istotne.					
L.4	Treść była dobrze zorganizowana i łatwa do śledzenia.					
L.5	Rozdane materiały były pomocne.					
L.6	To, czego się nauczyłem, będzie przydatne w mojej pracy/życiu.					
L.7	Instruktor posiadał wiedzę dotyczącą tematów szkolenia.					
L.8	Instruktor był dobrze przygotowany.					
L.9	Cele szkolenia zostały osiągnięte.					
L.10	Czas przeznaczony na szkolenie był wystarczający.					
L.11	Uważam, że kursy i działania w ramach programu szkoleniowego były angażujące.					
L.12	Program szkoleniowy z powodzeniem osiągnął swoje cele edukacyjne.					
L.13	Program szkoleniowy poprawił moje umiejętności komunikacyjne i interpersonalne.					
L.14	Umiejętności w zakresie TIK i umiejętności korzystania z mediów, które rozwinąłem w tym programie szkoleniowym, zwiększą mój potencjał zatrudnienia po zwolnieniu.					
L.15	Sala wykładowa i udogodnienia były odpowiednie i wygodne.					
L.16	Ogólnie rzecz biorąc, treść tego programu szkoleniowego była dobrej jakości.					

2.2. Ocena szkolenia

2.2.1. Co najbardziej podobało Ci się w tym szkoleniu (wymień do 3 aspektów)?

1. _____
2. _____
3. _____

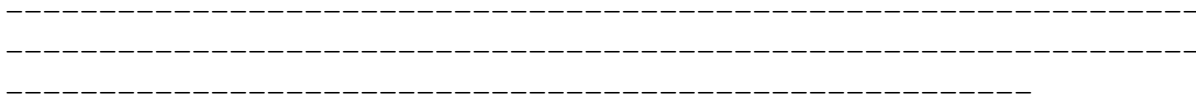
2.2.2. Jakie aspekty szkolenia można poprawić?

_____

_____

_____

2.2.2. Jak zamierzasz zmienić swoją praktykę nauczania w wyniku tego szkolenia?

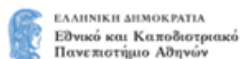
Dziękujemy!

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

Università
degli Studi
di Palermo

MINISTERUL EDUCAȚIEI

